

Geneva.— Genevos laivų apribavimo konferencija priėjo galutinai prie pakrikimo.

Washington.— Republikonų partijos lyderiai mano, kad jie galės priversti (draftuoti) prezidentą Coolidge kandidatuoti į prezidentus 1928 metais.

Los Angeles, Cal.— Čia ir apielinkėj, apie 4:22 val. ketvirtadienio rytą, jausta nemažas žemės drebėjimas. Apie nuostolius nepranešama.

Archangelskas, Rusija.— Susikūlus Sovietų favorinui laivui Siren Baltųjų jūroje, prigėrė 11 žmonių.

Kantonas, Činija.— Čia laivų krovėjų streikas uždavė didelį smūgį Anglijos prekybai. Darbininkai atsisako iškrauti prekes iš Anglijos laivų ir neleidžia iškelti pasažierių.

Berlynas.— Trečiadienio vakarą išbandyta pasikalbėjimas radio telefonu tarp Berlyno ir Buenos Aires, Argentinos, 7,000 mylių tolimo. Buenos Aires neturėjo įtaiso atsakyti, tai kablograma pranešė, kad labai aiškiai girdėjo kalbančius Berlyne.

Knoxville, Tenn.— O. H. May, biznierių, nužudė savo pačią ir savo seną draugą Carl Roberts. May suareštuotas pasakojo, kad Roberts ardes jo šeimynišką gyvenimą meilindamasis su juo pačia.

New York.— Dempsey pagalios sutiko su Rickardu, kad Tunney-Dempsey kumštynės įvyktų 22 d. rugšėjo, Chicagoj.

Tikietai bus nuo \$5 iki \$40. Rickard tikisi, kad viso už tikietus suplauks suvirš \$2,500,000.

7 Mainieriai Žuvo Nuo Eksplozijos

CLAY, Ky.— West Kentucky Coal kompanijos mainoj No. 7 trečiadienį istikio eksplozija. Žuvo septyni mainieriai. Dar nerandama devynių mainierių, kurie taipgi gali būt žuve.

Fordo Automobilių Fabrikai Pradėjo Dirbti

DETROIT.— Per kelis mėnesius Fordo fabrikai veik visai buvo uždaryti. Šiomis dienomis tūkstančiai darbininkų pradėjo grįžti prie darbo. Fordo fabrikuose dirba apie 150,000 alginių vergų.

Sakoma, darbas buvo pertrauktas iš prieštasties fabriko mašinerijos pertaisyimo dirbimui naujo modelio automobilių.

Dar nežina, kada rinkoj pasirodys nauji Fordo automobiliai.

Japonijos Premjeras Padarė Sugulovei Vaiką

TOKIO, Japonija.— Japonijos premjeras Giūchi Tanaka, 63 metų amžiaus imperialistas, susilaukė pirmą sūnų su sugulove. Jo legališka pati yra bevaikė.

Paržius.— Tarp Charles Levine, orlaivio Columbia savininko, ir M. Drouhin, francizo lakūno, santikiai labai įtempti ir del tos prieštasties orlaivio lėkimas iš Francijos į New Yorką atidėtas. Levine permažai siūlo atlyginimo už lėkimą.

Pirmas Lietuvių Darbininkų Dienraštis. Išėina Kasdien Apart Nedėdieniai.

L A I S V E LITHUANIAN DAILY

Darbininkai Visų Šalių Vienytės! Jūs nieko Nepralaimėsite, tik Retėjus, o Laimėsite Pasaulį!

No. 185 TELEPHONE STAGG 3878 Brooklyn, N. Y., Pėtnyčia, 5 d. Rūgp. (August), 1927 Pavienio Numerio Kaina 4c. Metai XVII, Dienraščio IX

Nužudys Sacco ir Vanzetti

GUBERNAT. FULLER'IS NUSPRENDĖ, KAD TIEDU NEKALTI DARBININKAI TURI BŪT NUŽUDYTI 10 RUGPJŪČIO

Neteisingą Jų Teismą Vadina Teisingu; Sako, Jog Jis Įsitikinęs, kad Sacco ir Vanzetti Kalti Žmogžudystėj

BOSTON. — 3 d. liepos, 11:30 val. vakaro, gubernatorius Alvan T. Fuller išnėsus nuosprendį, kad Sacco ir Vanzetti turėjo teisingą teismą, kad jie esą kalti žmogžudystėj, ir kad jis nesulaukys jų žudymo. Tiedu nekalti darbininkai bus nužudyti elektros kedėj, 10 d. rugpjūčio už žmogžudystę, kurios jie nepapildė, kaip parodo jų nesumušami įrodymai.

Sacco ir Vanzetti gyvastis buvo gubern. Fuller rankose. Fuller, kaipo tarnas Massachusetts valstijos kapitalistų (čevėrykų fabriku, audinių ir gelžkelių savininkų) padarė tokį nuosprendį, kokio pageidavo kapitalistų klasė.

Gubernatorius Fuller savo pareiškime sako: "Kaipo pasekmė mano nagrinėjimo, aš nesurandu užtektinai pateisinimo man, kaipo gubernatoriui, įsikšti (į nužudymo sustabdytą). Aš tikiu su džiūre (prisiekusiais teisėjais), kad tie žmonės. Sacco ir Vanzetti, buvo kalti ir turėjo teisingą teismą. Toliaus aš įsitikinęs, kad nebuvo pateisinamos prieštasties suteikti jiems naują teismą."

Gubernatorius Fuller savo pareiškime negali gerai irodyti Sacco ir Vanzetti kaltumo.

Sacco ir Vanzetti pusė turi įrodymų, kad jie neteisingai buvo teisiami, kad prieš juos buvo padarytas suokalbis, kaipo prieš radiokalus (šnipai, kurie darė tą suokalbi, prisipažino prieš teismą), kad teisėjas Thaver buvo prieš juos nusistatęs laike teismo ir savo draugams pareiškė, kad jis "pataisys" tuos radikalus. Jų liudininkai laike teismo prirodė, kad Sacco ir Vanzetti visai buvo kitur, kuomet įvyko žmogžudystė South Braintree miestelyj, del kurios jie yra kaltinami. C. Madeiros, pasmerktas mirčiai už kitą žmogžudystę, prisipažino, kad jis dalyvavo South Braintree žmogžudystėj ir pasakojo, kad Sacco ir Vanzetti nieko bendro neturi su ta žmogžudyste.

Nepriduoda Svarbos Madeiros Išpažinčiai.

Bet gubernatoriaus Fuller pareiškimas parodo, kad jis nesiskaitė su tais dalykais. "Aš nepriduodu svarbos Madeiros išpažinčiai", sako Fuller savo pareiškime.

Gubernatorius Fuller sako, kad jo nagrinėjimas svarbiausia palietė tris se-

kančius klausimus: Ar džiūrės teismas buvo teisingas?

Ar apkaltintieji turėjo teisę gauti naują teismą?

Ar jie kalti ar nekalti?

Ir štai ką sako gubernatorius Fuller, kaip jis "išrišo" tuos klausimus. Jis sako: "Aš kalbėjau su kiekvienu gyvu esančiu džiūrės nariu, vienuolika skaičių. Jie rokavo teisėją teisingu; kad jis (teisėjas) neparodė jiems savo paties nuomonės apie bylą. Buvo patiekti affidavitai (po prisieka padaryti raštiški liudijimai), tvirtinanti, kad džiūrė buvo prietaringa (nusistatius prieš Sacco ir Vanzetti, kaipo prieš radikalus, pabėgusius nuo kariavimo ir t. t.). Aš nematau prietaringumo įrodymų jo (teisėjo) vedime teismo."

Tai šitai žiūri į Sacco ir Vanzetti teismą ponas Fuller, turtingiausias kapitalistas Massachusetts valstijoje. Nematoto Teisybės Sacco-Vanzetti Pusėj.

Jis nemato nei krislelio teisybės Sacco ir Vanzetti pusėj. Jis nesiskaito su Sacco ir Vanzetti įrodymais, kad jie yra nekalti toj žmogžudystėj. Jis nekrepia domės į Madeiros prisipažinimą. Jis be jokios gėdos užginčina teisėjo Thayer vienpusiškumą, nepaisant, kad keli asmenys (laikraščijų reporteriai ir kiti) per savo affidavitus liūdią, kad jie girdėjo teisėją Thayer tikrinant savo draugams, kad jis "žiūrės, idant tie radikalai būtų pasmerkti."

Kalti ar Nekalti

Gubernatoriūs savo pareiškime, suminėjęs kitus dalykus, sako: "Kitas klausimas ir svarbiausias klausimas iš visų, tai yra, ar apkaltintieji yra kalti ar nekalti. Tame saryšj aš peržiūriū banditų (plėšikų) užpuolimą, už kurj Vanzetti pirmiau buvo teistas kitos džiūrės ir surastas kaltu. Tame teisme Vanzetti nestojo save apginti. Jis atsisakė nuo privilegijos pasakoti apie save džiūrei, ir jis nepasidavė kryžiavim kvotimui (cross-examination)."

"Nagrinėdamas šitą bylą, aš kalbėjau su Vanzetti advokatu, kuris gynė Vanzetti Plymouth teisme, kalbėjau su džiūrės nariais, su teismo liudininkais, su dabartiniu advokatu ir su Vanzetti. Aš kalbėjau su valdžios liudininkais, kurie matė Bridgewater užpuolimą (hold-up) ir kurie pažino Vanzetti, ir aš tikiu, kad jų liudijimas tikrai teisingas. "Aš tikiu su džiūre, kad Vanzetti buvo kaltas ir kad jo teismas buvo teisingas. Aš nesu-

radau nieko nepaprasto apie tą bylą, išskiriant tą, kaip pažymėta augščiau, kad Vanzetti nelūdijo. Bridgewater byloj tikrai kiekvienas, kuris tik matė banditų užpuolimą ir kuris tik galėjo pažinti banditus, pažino Vanzetti."

Čia reikia keliais žodžiais paaiškinti skaitytojui apie tą minimą Bridgewater užpuolimą. Gruodžio 24 d., 1919 metais, Bridgewater miestelyj plėšikai buvo užpuolė čevėrykų dirbtuvės algų mokėtoją. Sacco ir Vanzetti buvo suareštuoti 5 d. gegužės, 1920 metais, kaipo radikalai. Pirmiausia buvo suplanuota juos apkaltinti šitame užpuolime. Buvo padarytas kaltinimas prieš abu (Sacco ir Vanzetti) jau nuo seniau draugavo ir bendrai veikė: rengė prakalbas, organizavo darbininkus ir t. t.). Kadangi Sacco parodė dirbtuvės laiko išmušimo kortą, kad jis tą dieną dirbo, kada įvyko Bridgewater užpuolimas, tai prieš jį kaltinimas buvo panaikintas.

Vanzetti turėjo liudininkus, kurie liūdijo, kad tą dieną (24 d. gruodžio, 1919) Vanzetti buvo Plymouth'e ir pardavinėjo žuvis. Bet teismas nesiskaitė su šiuo liudijimu ir nuteisė Vanzetti nuo 12 iki 15 metų į kalėjimą. Teismas atsiuvo liepos mėn., 1920 m., Plymouth'e, prie teisėjo Webster Thayer.

Dabar gi Sacco-Vanzetti advokatas surado American Express Kompanijos kvitą, kuri parodo, (kaip kad liudininkai liūdijo), kad Vanzetti tą dieną, kada įvyko užpuolimas, priėmė žuvį ir pardavinėjo Plymouth'e. Kvita šiomis dienomis įteikta gubernatoriui Fuller. Prie to advokatas Thompson stengiasi surasti American Express kompanijos rekordus, kad Vanzetti aplaikė žuvį. Manoma, kad rekordai dar nėra sunaikinti ir pavyks surasti.

South Braintree Žmogžudystė

Balandžio 15 d., 1920 metais, South Braintree miestelyj, apie 3 val. po pietų, plėšikai užpuolė Slater & Morrill čevėrykų kompanijos algų mokėtoją Frederick A. Parmenter ir jo sargą Alessandro Berardelli; nušovė juos ir automobiliu, pabėgo, pasigriebė \$15,776.

Ta žmogžudystė primetama Sacco ir Vanzetti ir už tai jie pasmerkti nužudymui elektros kedėj.

Sacco ir Vanzetti nebuvo suareštuoti tuojaus po tos žmogžudystės. Juos suareštavo policistas Patrick Connolly, 5 d. gegužės, 1920, Brockton, Mass., važiuojant gatvekarui. Tuo laiku Sacco gyveno Stoughtone ir dirbo čevėrykų dirbtuvėj. Vanzetti gyveno Bridgewaterj ir užsiėmė pardavinėjimu žuvis ir dirbdavo kitokj darbą, kokis tik pasitaikydavo. Abu jie buvo gerai žinomi, kaipo geri, teisingi ir darbštūs žmonės. Niekas negirdėjo, kad jie kada nors būtų susidėję su kriminalistais. Jie neturėjo kriminališky rekordų. Bet jie visoj apielinkėj buvo žinomi, kaipo radikalai. Jie smarkiai vedė radikališką propagandą ir rengdavo prakalbas. Fabrikantai jų labai neapkętė. Jie buvo priešingi karui ir buvo išvykę Meksikon, kad išsisuktų nuo drafto. (Teisme jiems buvo primetama slekerystė. Džiūrė į juos žiūrėjo, kaipo į "baisius" radikalus ir slekerius).

Sacco ir Vanzetti, kaipo žinomi radikalai, prisiminę 1919 metų raidus ant komunistų, prisiminę, kaip daugelis jų draugų tapo suareštuota ir išdeportuota, o vienas (A. Salsedo), New Yorko detektyvų kankinamas, nušoko nuo keturioliktos augšto ir užsimušė, nesakė teisybės, kai kuriais klausimais, kuomet buvo klausinėjami, norėdami išsisukti nuo išdeportavimo. F. Katzman, Norfolk ir Plymouth pavietų prokuroras buvo pašauktas juos klausinėti. Jis, pamatęs, kad jie į vieną kitą klausimą neteisingai atsako, nusprendė, kad jų "sąžinė parodo, jog jie kalti."

Taipgi tuo laiku buvo įjieskomi Bridgewater ir South Braintree užpuolimų plėšikai. Sacco ir Vanzetti buvo parodyti tiems žmonėms, kurie sakė, jog matė plėšikus ir galetų juos pažinti. Ir parodytus, tie žmonės juos pripažino plėšikais. Tačiau, laike teismo nei vienas tų liudininkų negalėjo įrodyti, kad užpuolime dalyvavo Sacco ir Vanzetti.

Sacco ir Vanzetti Apkaltinimas.

Pabaigoj gegužės, 1920 metų, Sacco ir Vanzetti buvo klausinėjami Quincy teisme ir juos farmaliai apkaltinti South Braintree žmogžudystėj ir patalpinti Dedham kalėjime. Bet pirmo buvo planuota apkaltinti juos pasikėsintame plėšiky užpuolime Bridgewater miestelyj. Kadangi Sacco įrodė (su dirbtuvės laiko korta), kad jis tą dieną dirbo, kada įvyko užpuolimas, tai prieš juos negalima buvo padaryti apkaltinimo. Todel jie abu tapo apkaltinti South Braintree žmogžudystėj, o Vanzetti vėliau tapo apkaltintas Bridgewater užpuolime ir jo teismas įvyko liepos mėnesj, 1920 metais, Plymouth'e, prie to pat teisėjo, kuris juos vėl nuteisė nužudyti.

Paskui, rugšėjo mėnesj, Norfolk pavietoj grand jury (prisiekusių teisėjų teismas) apkaltino Sacco ir Vanzetti South Braintree žmogžudystėj. Jie nurodė, kad jie nekalti. Sacco tapo uždarytas Dedham kalėjime, o Vanzetti valstijos kalėjime, Charlestown mieste, ir ten laukė teismo.

Tą vasarą susiorganizavo Sacco-Vanzetti Gynimo komitetas. Viso pasaulio darbininkai įstiktino, kad Sacco ir Vanzetti persekiojami, kaipo radikalai, kad prieš juos padaryta suokalbis, kaipo prieš radikalus darbininkus, kad jie nekalti toj žmogžudystėj, kad kapitalistų klasė žmogžudystę naudoja kaipo priekabj jų sunaikinimui už jų varomą radikališką propagandą ir organizavimą darbininkų čevėrykų ir kitose Mass. valstijos išdirbtystėse.

Teismas Užvilktas

Teismas buvo užvilktas veik metus laiko, bet pagaliau prasidėjo gegužės 31 d., 1921 metais. Liepos 14 d., 1921 metais, teismas užsibaigė ir Sacco ir Vanzetti tapo džiūrės "suras-

ti" kaltais pirmo laipsnio žmogžudystėj. Teisme jie buvo klausinėjami, kodėl jie teisingai neatsakė į kai kuriuos klausimus tą naktį, kada buvo suareštuoti. Jie pareiškė, kad jie daugiausia buvo klausinėjami apie politines pažiūras, o ne apie vagystę arba užmušystę, ir kad jie norėjo išsisukti nuo išdeportavimo už radikališką veikimą. Del to jie ir melavo vienu kitu klausimu.

Teisme prokuroras Katzman pirmiausia ne apie vagystę ar užmušystę klausinėjo Vanzetti, bet neva klausimo formoj niekieno jį akyse džiūrės ir teisėjo, sakydamas: "Taip, tu pabėgai į Meksiką, kad išsisukti nuo drafto, ar taip?"

Po teismo prasidėjo darbininkų protestai visam pasaulij. Prasidėjo apeliavimai ir reikalavimai naujo teismo, atsižvelgiant į tai, kad teismas buvo neteisingas ir kad džiūrė ir teisėjas buvo nusistatę prieš juos, kaipo prieš radikalus ir pabėgusius nuo karo.

Zymus advokatas William Thompson paėmė vesti Sacco-Vanzetti bylą 1923 metais. Sacco-Vanzetti pusė buvo įrodymas, kad prieš juos buvo padarytas suokalbis. Šnipai, kurie dalyvavo tame suokalbyj, savo affidavituose paliūdijo, kad prieš Sacco ir Vanzetti buvo padarytas suokalbis, kaip prieš radikalus, kad juos sunaikinti, kad policijai ir šnipams buvo (ir yra) gerai žinoma, jog Sacco ir Vanzetti nekalti toj žmogžudystėj.

Irodo, kad Sacco ir Vanzetti Nekalti

Sausio mėnesj, 1926 metais, Celestino Madeiros, nuteistas mirčiai už kitą žmogžudystę, prisipažino, kad Morelli plėšiku šauka iš Providence, su kuria jis buvo susirišęs, papildė South Braintree žmogžudystę, kad pats Madeiros joj dalyvavo ir kad Sacco ir Vanzetti nieko bendro neturi su tais plėšikais ir su ta žmogžudyste. Tačiau Madeiros atsisakė išduoti tos šaukos plėšikus.

Turint naujus įrodymus, kad Sacco ir Vanzetti nekalti, pradėta dar labiau reikalauti naujo teismo. Kreiptasi į Massachusetts augščiausią teismą. Teisėjas Webster Thayer, kaipo augščiausio teismo galva, atsisakė suteikti naują teismą, pareiškdamas, kad jų teismas buvo teisingas.

Šių metų 9 d. balandžio teisėjas Thayer paskyrė jiems mirties bausmę, pareiškdamas, kad jie turi būt nužudyti, elektros kedėj 10 d. liepos.

Sacco-Vanzetti advokatas apeliavo į guber. Fuller, kuris emėsi nagrinėti bylą. Fuller, del nagrinėjimo prieštasties, atidėjo jų nužudymą ant 10 d. rugpjūčio.

Gubern. Fuller, slaptai tyrinėdamas, spaudžiamas Massachusetts kapitalistų, priėjo prie išvedimo, kad Sacco ir Vanzetti negali gauti naujo teismo, bet turi būt nužudyti.

Sacco ir Vanzetti bus užmušti 10 d. rugpjūčio. Viso pasaulio darbininkai žinos, už ką jie žuvo.

Pranešė Sacco ir Vanzetti'ui Apie Nužudymą

BOSTON. — Ketvirtadienio rytą mirties kambariuose Sacco ir Vanzetti sužinojo, kad guber. Fuller išėjo prieš juos, ir kad jis nusprendė, kad jie turi būt nužudyti elektros kedėj 10 d. rugpjūčio. Jiems pranešė jų advokatas Thompson.

Dar Dės Pastangas Juos Išgelbėti

Sacco-Vanzetti Gynimo Komitetas išleido smarkų pareiškimą. Gardner Jackson, komiteto pirmininkas, pareiškė, kad komitetas kovos iki paskutiniųjų, kad juos išgelbėti — kovos iki elektra sunaikins jų gyvastį.

Komitetas savo pareiškime sako: "Gubernatoriaus nuosprendis — netikėtinaai brutališkas savo partvyškume ir net dar brutališkesnis apleidime faktų."

Pareiškime sako, kad Fuller nesiskaitė su tais faktais, kad prieš Sacco ir Vanzetti buvo padarytas suokalbis, kaip parodo šnip Proctor affidavitas.

Toliaus komitetas atsišaukia į viso pasaulio darbininkus padėti komitetui išgelbėti Sacco ir Vanzetti iš teismiško budelio rankų.

Sakoma, advok. Thompson rengiasi greitai apeliuoti į federalius teismus. Federalis teismas, tai paskutinė vilitis (iki šiol neapeliuota į federalius teismus, apeliuota tik į valstijos augščiausią teismą)

Drg. Browder Rašo Knygą Apie Činijos Revoliuciją

CHICAGO, Ill. — Earl R. Browder, Amerikos Darbininkų (Komunistų) Partijos narys, kuris neseniai sugrįžo iš Činijos, rašo knygą apie Činijos padėti, apie valstiečių ir darbininkų revoliucinį judėjimą. Jis išbuvo Činijoj suvirš pusę metų. Dabar važinėja po Ameriką su prakalbomis.

BOIKOTUOKIT MASSACHUSETTS VALST. KAPITALISTŲ PRODUKTUS

Amerikos Darbininkų (Komunistų) Partijos organas Daily Worker atsišaukia į visus Amerikos darbininkus, ragindamas boikotuoti Massachusetts valstijos kapitalistų visus produktus, kad uždavus smūgį kapitalistams, kurie pasiryžę nužudyti du nekaltus

darbininkus, Sacco ir Vanzetti, vien tik del to, kad jie yra radikalai. "Sacco ir Vanzetti neturi žūti!" sako atsišaukimas. "Priverskime Massachusetts kapitalistus išsižadėti išplėsti Sacco ir Vanzetti gyvastį!"

LITHUANIAN DAILY

Published by Lithuanian Co-operative Publishing Society, Inc. Every day, except Sunday, at 46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.

SUBSCRIPTION RATES:

Per year \$6.00 Foreign Countries \$8.00

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879

SACCO IR VANZETTI ANT KAPITALO AUKURO

Per septynis metus Massachusetts valstijos kapitalinė "teisybė" žaidė su Sacco ir Vanzetti, kaip draskūnas tigras su savo auka. Tos valstijos gubernatorius Fulleris, atstovas audiomo, čeverky ir gelžkelių kapitalo, pagaliaus, nusprendė, kad Sacco ir Vanzetti turi būt susilvinti elektros kedėje, bėgyje vienos savaitės nuo rugpjūčio 10 d. Fulleris padaro iš Sacco ir Vanzetti kepsni Massachusetts, ir "kitiems kapitalistams, troškusiems krauju tu dviejų darbininkų kovotojų.

Jis drebia krauju gniužulu i veida desėtkams ir simtams milijonų pasaulio darbo žmonių, kurie matė Sacco ir Vanzetti esant nekaltois kapitalistinio suokalbjo aukomis; kurie per septynis metus kėlė audringus protesto balsus prieš juodaį Massachusetts buržuazijos "teisybę".

Gubernatorius Fulleris matė, kad jis nieku taip augštai nepakils kapitalo aktyse, kaip sudėdamas Sacco ir Vanzetti lavonus ant kapitalistų keršto aukuro.

Buvusis Mass. gubernatorius Coolidge pakilo vien todėl, kad sulaužė Bostono policijos streiką. Fabrikantai ir bankininkai už tai paugštino Coolidge'iu į Jungtinių Valstijų prezidentus. Tokias ar panašias galimybes turėjo galvoj ir dabartinis Mass buržuazijos rykliu ricieris, gubernatorius Fulleris.

Kad gub. Fulleris vykdyt didžiojo kapitalo valią, galima buvo suprast tuojaus, kai jis paėmė pernagrinėt teisėjo Thayerio mirties nuosprendį, išduotą Sacco ir Vanzetti'ui.

Pagelbinę sau tyrinėjimo komisija Fulleris pasiskyrė iš trijų gauruotų kapitalizmo pakalikų; ton komisijon pasikvietė Harvardo Universiteto prezidentą Lowellį, ex-teisėją R. Grantą ir Massachusetts Technologijos Instituto prezidentą S. W. Strattoną. Iš Sacco Vanzetti pusės neįsileido nei vieno asmens i tą pernagrinėjimo komisiją. Byla buvo pernagrinėjama prie uždaru durų. Slapta buvo perklausinėjami liudininkai, kurie buvo nusimėlavę nuo koto laike viešojo teismo; slapta buvo kamantinėjami prisiekusieji (džiūrė), parinkti iš buržuazijos kumečių; slapta buvo atsiklausta dar 102 naujų liudininkų, žymiajia dalim fabrikantų bei jų šunelių. Jeigu ir buvo priimta vienas kitas asmuo, liudinantis apie Sacco ir Vanzetti'o nekaltybę, tai ir tas buvo slapta klausinėjamas. Tegul gi niekas negirdi, įrodymų, išteisinančių tuodu darbininku.

Zmogžudis Madeiros liudinijo, kad jis pats su saika nudėjo du pignesius vienos kompanijos 1920 m. balandžio 15 d. Keliolika žmonių liudinijo, jog Sacco ir Vanzetti tuo laiku buvo kitotj vietoj. 18 asmenų pristatė įrodymus, jog Vanzetti buvo Plymouth, kuomet 1919 m. gruodžio 24 d. buvo padarytas tūlas plėšikiškas

žygis Bridgewater, Mass. Bet šių liudinijimų nepaisė nei gubernatorius, nei jo komisija. Bridgewaterio užpuolimą (už kurį pirmiau Vanzetti buvo neteisingai pasiūstas 15-kai metų į kalėjimą) gubernatorius Fulleris irgi priskaitė prie tariamojo "kriminalio" Vanzetti'o rekordo.

Teisėjas Thayeris, pamerkusis Sacco ir Vanzetti mirtin, dar pirm teismo grūmojo apsidirbt su "tais dvim prakeiktais anarchistais". Apie tuos grūmojimus liudinijo tūli žmonės, priklausanti Worcesterjy tiems patiems kliubams, kaip ir Thayeris; liudinijo ir viešbučių bei valgyklų tarnautojai, jo grūmojimus girdėjusieji.

O gubernatorius Fulleris dabar savo manifeste vis delto tvirtina, būk Thayeris buvo "teisingas", būk jis nebuvo nusistatęs prieš Sacco ir Vanzetti.

Reikia juk, žūt būt, paturēt garbę ir teisingumą Thayerio ir kitų kapitalistinių teismų ir teisėjų; reikia palaikyt vyriausiją šioje šalyje teismų įstaiga. Ir ką tai reiškia nužudyt darbininkų draugas, kuomet tuom prisieina "patvirtint" teismo "neklaidingumą" ir jo "teisybę"?

Panašiais keliais juk eina ir Californijos "teisybė", kur Tom Mooney pasmerkta visam amžiui kalėjimo neva už bombos metimą karinėje demonstracijoj, — nors beveik visi liudininkai, pastatyti prieš Mooney, paskui permainė savo pasakas arba atgaitėsiems liudinijimus ir prisipažino, kad jie buvo papirkti.

Gubernatorius Fulleris pasiryžo parodyt buržuazijai savo narsumą, nepaisyma dėsetkų milijonų darbininkų protestų; jis pasibrėžė mirties nuosprendžiu prieš Sacco ir Vanzetti, unijū organizatorius ir agitatorius, mest kriminalizmo dėmę ant visų unijūnų judėjimo darbuotoju. Jo tikslas buvo sukelt dar astresnę kapitalistinę reakciją prieš klasinius darbininkų veikėjus.

Apsirinka Fulleris savo apskaitliavimuose. Zmogžudingu savo nuosprendžiu jis nepakels kapitalo teismų garbės darbo miniose. Priešingai, tokiu nuosprendžiu jis atidaro akis milijonams darbininkų ir duoda kruviną pamoką, — jog proletariatas turės nuvert viešpatujamąją klasę su visais jos teismais ir kitomis slopinimo įtaigomis, pirma, negu galės susilaukt teisybės.

Geresnioji Amerikos darbininkų klasės dalis i tą nuosprendį pažiūrės, kaip i naują signalą delei juo veiklesnės masinės mobilizacijos prieš žveriskąją kapitalizmo tvarką. Sacco ir Vanzetti kraujas šauks klasinio atsisteismo; jis žadins vis naujus ir naujus kovotojų būrius iki pat mirties pasiaukot proletariato pasiliuosavimo idejai, vienintėlei vilčiai teisingesnio ir viesesnio darbininkijai rytojau.

APŽVALGA

Jaunimo "išganytojai".

"Tėvynė" (num. 29) susirūpinus, kaip išlaikyt lietuvišty ir lietuvišką kultūrą Amerikoje, kuomet jau faktinai sustojte ateivybė iš Lietuvos. Didžiausia tam kliūtis, ji sako, tai nykimas "veikėjų". Omenyje, suprantama, turi tautinius veikėjus. Kas tuos veikėjus vyriausiai naikina? Nagi, girtuoklybė, kaip kad "Tėvynė" tesia:

"Girtuoklybė ne tik pakirto daugelį mūsų veikėjų, bet kartu sumažino ir tą armiją, kuri rėmė visuomeninį (jų) veikimą".

Tai ne koks paliūdimas saviškiems, tautiniams veikėjams.

O "Tėvynė" vis dar perša, kad tie veikėjai kultūrintų Amerikoje augusį lietuvių jaunimą ir prilaikytų jį nuo išgverimo; kad iš amerikiečių jaunuolių darytų "praktinius visuomeninius" darbuotojus.

Kas tą darbą vays? Nagi, biziieriai su saliuininkais priešakyje, taip pat ir profesionalai kuriems pirmoje vietoje stovi savo kišeniuis ir pilvas, automobiliai, privatiniai laivai, lėbavimas, gemblerystė.

Kuom šis tautiniai-klėrikalinis elementas pasižymėjo moksle, dailėje ir apskritai kultūroje?—Niekū. Visuomeninis gi jų veikimas, kaip ir jų spauda, baigia sufašistob.

Jų kalbos apie jaunimo palaikyma prie lietuvišty ir tautiškos kultūros teturi viena prasme: kad jų ir kitų išrinktųjų sūneliai ir dukrelės turi pasilikt saliuininkais, krautuvininkais, profesionalais, pralobt ir būt vadais priaugančios lietuvių darbininkų gentkartės. Jiems tat ir parūpo iš šio lietuviškai-amerikinio jaunimo pasidaryt suolelius protautinės buržuazijos kjojoms arba prisivirt smalos savo fašistinis ratams.

Mes neneigiame čiagimio lietuviškai kalbančio jaunimo. Bet mes žinome, kad

lietuvišty yra lemta su laiku išnykt iš jo tarpo, ar kas to norėtų ar nenorėtų. Patatinis klausimas mums tame, kaip tą jaunimą auklēt klasinėj darbininkiškoj dyvasioj, surist jį su darbininkų judėjimu ir padaryt dalim minios, kovojančios už darbo liaudies tuojautinius ir galutinius reikalus. Tuo tikslu mes organizuojame komunistinius jaunimo klubus bei jaunųjų darbininkų draugijėles. Šičia randa sau vietas taip iš Lietuvos atkeliavęs jaunimas, taip Amerikoje gimusieji lietuvių jaunuoliai. Ir tik tokiu ar panašiu būdu tegalima jaunuoliuose palaikyt tikrąjį visuomeninį idealizmą ir suturēt nuo kriminaliniai blizgančių gatvės nuodų, sėjamų tos pačios buržuazinės tvarkos, kurią išsišpe laiko klerikaliniatautiniai "kultūrmešiai".

Bažnytinė naujenybė...

"Draugas" (rugs. 1 d.) pasako ve kokią naujenybę:

"Katalikų bažnyčia yra vienatinė, kurioje sutelpa visų rasių, visokių politinių nusistatymų žmonės. Bažnyčiai, kuriai rūpi tik žmonių sielų išganymas nesvarbu, kokios formos yra valstybė."

Zokoninkų "Draugo" redaktorius, matomai, buvo neblaivame stovyje, kuomet išpyškino tokią nesamone.

Jeigu bažnyčiai vis tiek, kokios formos yra valstybė, tai kodel Romos nykštukas poiepius gerkljojasi prieš Sovietų valstybę? Jeigu katalikų bažnyčiai nesvarbu, kokia politinė partija valdo šalį, tai kodel Lietuvos bažnyčios herštai, vadovaujami Smetonos, per smurtą nuvertė socialistų-liudininkų valdžią? Kodel pirmesnioji bažnytinė vyriausybė korė, šaudė ir terorizavo darbininkus, norėjusius kitokios politinės tvarkos?

Kur "Draugas" ras tokį žioplį, kuris įtikėtų, kad katalikų bažnyčia—tai nekaltoji politikos panelė?

IŠ LIETUVIŠKO VARNIŲ SIBIRO

Karininkas perdėtinis grūmoja išsaudyt visus Varnių stovyklus belaisviuis.

17-VI-27 m. I Varnių koncentracijos stovyklą atvarė 8 internuotus asmenis; iš jų 4 moterys, 3 vyrai ir 1 metų mergytė, Birutė, kurios motina paėmė ją su savim, nenorėdama palikti savo kūdikio be priežiūros. Mažoji Birutė įdomina visus internuotus savo rimtais atsakymais i paklausimus. Paavyzdžiui, klausl: "Kas tavo areštavo. Birute?" — "Fašistai", ramiai atsako mergytė. "Už ką?" — "Už teisybę", seka atsakymas. Įdomi mergytė.

Je i pažvelgsime i naujai pribuvusį sveikata ir amžių, tai gausim tokį vaizdą:

Vaikinas apie 30 m. amžiaus eina, pasiremdamas lazdomis, nes abi kojos nesveikos (ligą gavo Lietuvos kalėjime); senas žydas, virš 60-tų metų; vaikas — 27 m.; 2 jaunos merginos — 20 su viršum metų ir 2 moterys apie 30 metų; ir mažoji Birutė 4 metų. Visi pavojingi Lietuvos fašistinei vyriausybei.

Dabar koncentracijos stovykloje yra 113 žmonių; iš jų 107 vyrai, 5 moterys ir vienas kūdikis.

Drasumo atžvilgiu, tai drasiausia iš visų internuotų mažoji Birutė, nes ji administracijos karininkus viešai vadina fašistais ir nebijo nei karcerio, nei durtuvų, nei provokacijinių karo lauko teismų, kurių dėka

prikimsti Lietuvos kalėjimai politinių kalinių (žinoma ne fašistų); o nekuriuos jau susaudė.

Daugybė asmenų ištremti iš vieno apskrities i kitą; uom ardomas šeimyninis gyvenimas, atskiriant vyrą nuo žmonos ir vaikų. Ištos šeimynos turi badauti, neturėdamos pragyvenimo šaltinio.

Ištrejami be pasigailėjimo, kaipo "pavojingi Lietuvos vyriausybei" žmonės sergantiųjų, netinkantieji visai fiziniam darbui, jurintieji kūno trūkumus, pav. be kojos, be rankos ir tt. Tokie ištremtieji, kurie neudaryti koncentracijos stovykloje, negauna valdiško maisto. Todėl, neturtingas žmogus, atskirtas nuo savo šeimynos, negalintis dirbti fizinio darbo del menkos sveikatos arba kūno trūkumų, priverstas badauti arba elgetauti.

Tai fašistinės valdžios tvarka, kuri veda kraštą prie pražūties ir tyčiojasi iš savų piliečių, giedodama "Lietuva, Tėvynė Mūsų."

19-VI-27 m. šiandieną teko pasikalbėti keletu žodžių su karininku iš administracijos stovyklos, vyr. leitenantu, kuris tarp kitko pasakė, kad išsaudyti reiklia visus internuotus; tada būsiu ramu krašte, o jei to neudėks, tai ir visa kariąja vi suomenė. Po tokių išsireiškimų galima laukti, kad administracija stengsis išprovokuoti ka

AR GALI MIRUSIEJI SUSIEITI?

Nekalbėsiu apie užgrabinio gyvenimo esybę, neigi liečiant klasišmą, ar žmogus turi dūšią ar ne, kurios mokslinčiams da niekur niekad niekaip nepavyko surasti.

Čia paduodu keletą moksliskai-matematiskų skaitlinių, sutaisyty profesoriaus Hugo Gernsback'o "Science and Inventions" žurnale.

Pagal teologų mokinimo, tai dūšia, žmogui mirus atsiskiria ir klajoja kur tai per begalinę erdvę.

Padėkim, kad labai dievobaimingas žmogus Tom Jones nūmista šiandien ir, pagal jo tikėjimo, jo dūšia eina kur tai i begalinę erdvę.

Jo moteris, labai mylėjusi jį ir trokštanti su juo vėl susivienyti, numiršta du ir pusę metų vėliaus. Uždavinys liekasi: kokią progą ji turi surast savo vyrą, sueti su juo kur tai po mirties?

Nekurie teologai (dieviško mokslo tariami žinovai) mokinam, būk dūšia turi savotišką formą—išvaizdą. Jei taip, tai turi turēt ir savo dydį (dimensionus).

Ant kiek mokslinčiams yra žinoma, tai žmonių veislė jau radosi ant šios žemės jau 500.000 metų, kaip kad Pithecanthropus Erectus, arba pirmieji taip vadinami beždžionžmogiai.

Be mums nereik eiti taip toli; paimsimė atgal tik 250.000 metų; o šiuo laikotarpiu tikrai jau buvo žmonių veislė ir gystatymu pagal tų laikų aplinkybių, pagal jiems žinomas civilizacijos.

Padėkim, kad visi gyvenusieji turėjo, kaip mes vadiname, dūšią. Kaip apskaitliuota, dabar ant viso žemės kamuolio yra 1,748,000,000 žmonių, iš kurių kas met miršta abelnai 43,369,813 gyvasčių.

Dabar sulig metinių mirimų apyskaita, tai per 250,000 metų išiol turėjo mirt 10,842,553, 250,000. Tai milžiniška skaitlinė, kurią vargu žmogaus protui įsivaizduoti. Dabar, leiskime, kad mirusiojo dūšios dydis yra lygus mažai skruzei arba yra vieno astundalio colio ilgio ir tad, jei visa ta desimties trilionų tokio dydžio dūšių sudėt j eilę, tai bus lencūgas 112,943,263,020 pėdų ilgio arba 21,390,763 1/2 mylių; ta eilė ištektų 90 sykių tiek, kiek nuo žemės iki mėnulio, arba apjuostų aplinkui žemę 1,711 sykių pagal jos ekvatorių (pusiaują).

Augsčiausias kalnas ant žemės yra Mt. Everest 5 1/2 mylių augšty. ant kurio viršūnės dar niekas nebuvo užlipęs. Bet jei tu 10 trilionų lavonus (skruzdėlinio "dūšių" dydžio) sudėtum i kupetą, tai sudaryty kalną 19 ir pusės mylių augšty ir 6 ir pusės mylių keturkampiai.

Abelnai apskaitliuota, kad ant visos žemės kas dvi sekundes esti trys mirimai. Taigi, i pustrėčių metų sudaryty jau didelis skaičius mirusių, ir minėta Tomo Jones'o moteris turėtų mažai progos surasti savo vyrą dauose tarp kitų "dūšių".

Langviau būtų surasti 300 pėdų augšty šiaudų kupetėje užsileptą pustrėčio colio adatą, negu tą dūšią. Jei, laivui plaukiant per Atlantiką, kas nors nūmestų bonką i vandenį, o tas kitas žmogus, nežinodamas, i kur tas laivas plaukia, nei kokie vietoje jis radosi, kuomet bonka liko įmesta, betgi slankinėtų kokioje svieto dalyje ant kranto su vilčia rasti tą plaukiojančią bonką, tai visgi jis turėtų daugiau galimybės tą bonką surast. Arba, jeigu vienam laivui plaukiant kur tai, įmestų kas bonką i vandenį, o uždvejų ir pusės metų bile kokiam krašte laivui esant, kas nors įmestų i vandenį kitą bonką, tai daugiau būtų galimybės, kad tos dvi bonkos suplauks viena su kita, negu dvi

"dūšios" kad susiras viena kitą. Lietuviški kunigai, mokina, jog mirusiojo dūšia tuojaus stoji prie dangaus vartų ir ten šv. Petras, peržiūrėjęs dūšių žemiško gyvenimo "rekordus", įsileidžia arba pasiunčia po velnių. Vargšas tas šv. Petras: be atsikvėpimo turi dirbti sušiles, iki tokią eilę dūšių peregzaminuoja. Tur būt, jis dirba nuo štukio, ar gauna "komišino". Kur-ne-kur, bet jau toj kunigų minimoj Juozapato asarų pakalnėje, tai neišsietektų visiems ne tik jau statiems, bet nei pasilipusiems viens ant kito vietos.

Tai būtų pasibašėtinas ir negalimas susikimšimas minios.

Nei lietuviškas švaicorius su ilga lazda, su barskančia burbole ant jos, nepajiegtų palaikyti ten tvarkos.

Kilus betvarkei, o dar ten "būsiantiems" bolsėvikams pagitavus, na, ir galėtų kilti revoliucija.

Taipgi, jei visi taip verktų, šantantieji po kairei, kaip kunigai dėsto, tai nuo anų asarų iškiltų potvinis ir vėl būtų visuotinas pasaulio "patapas".

J. K. Dėckus.

SKAITYTOJŲ BALSAI

Gerbiama "Laisvės" Red.:

Perskaiciau "Laisvės" Nr. 168 skaitytjo Tony Dumsky patarimą, kad straipsniuose neminēt dievą, nes esą tas reiškia dievo išnevožijimą. Jis pataria tik apie darbininkų reikalus rašyt, kiek aš suprantu iš to rašinėlio.

As irgi norėčiau išreikšt savo nuomone link šito dalyko. "Laisvė" skaitau jau keletas metų ir ji man patinka, nes visus nuotikius apie visokius apgavikus, išnaudotojus, būtus ir nebūtus dalykus, aprašo, išaiskina labai teisingai. "Laisvė" pirmiau dar nebuvo taip aiškus, teisingas darbininkų laikraštis, kaip dabar. Jeigu "Laisvė" rašytų tik apie darbininkų reikalus, o nutylėtų apie išnaudotojus, kurie varde dievo ir velnio darbininkus nori laikyt per amžius nežinioj, tai darbininkai ja nemylėtų skaityt. Man rodos, "Laisvė" dabartiniu turiniu gali patikt kiekvienam darbininkui ir darbininkei, išskiriant tuos, kurie sufanatizuoti visokių veidmainių, neprigulmingų kunigų, "socialistų", biblistų ir kitų, nekaltant jau apie Rymo katalikus.

"Laisvės" Nr. 175 antras skaitytjas pagiria pirmąjį T. D. ir išsireiskia už dievą Jaho-vo ir bibliją. Man atrodo, kad abu skaitytjotai klaidingai mano ir yra suklaidinti, vienas—Romos agentų, antras—biblistų.

Jeigu biblija nebūtų klaidinga ir jeigu ja būtų pats dievas savo ranka parašęs, kaip nekurie mano, tai ar ja galėtų tampyt i visas puses, kaip kad dabar yra? Visu tikėjimų kunigai kiekvienas tempia ja ant savo kurlpalio ir kiekvienas aiškina savo pasekėjams, kad jų teisingiausias tikėjimas, teisingiausia dieva aiškina ir tt. Biblistų dar naujas tikėjimas. Jie pasakoja lengvatikiams, kad kurie tikės tikrai i tą tikrąjį dievą, tai niekuomet nemirs. Suranda lengvatikių, kiekvienam mieste turi po keikio pasekėjų ir juos mulkina biblija.

Aš nuo savęs patarčiau aabiem "Laisvės" skaitytjotam, Tony D. ir Marcinkui, skaityti ne tik "Laisvę", bet ir darbininkiškas knygas, ypatingai "Istorija Klasių Kovos Amerikoje" ir "Komunizmo A-B-C" ir kt., tai nereikės jums, draugai, apgaillestat dievų ir biblijų.

M. Krasnitskienė, Waterbury, Conn.

Gerbiama "Laisvės" Red.!

Kadangi vienas kitas "Laisvės" skaitytjotų išsireiskia apie "Laisvės" turinį, tai ir aš norėčiau tart keletą žodžių. Aš su dabartiniu turiniu pilnai sutinku. O kaip kiti išsireiskia, kad perdaug dievą šmeizia, tai, mano nuomone, dar permažai. O kaip vienas philadelphietis pataria, kad nurodytu kunigų ir bažnyčių apgavystes,

bet apgaillestatuja dievo Jaho-vo ir Kristaus, biblijos ir tikrųjų pranašų, tai ir man taip mātėsi iš pradžių, kaip pradėjau skaityt darbininkiškus laikraščius. Kur buvo rasoma apie darbininkų reikalus, tai patina davo, bet ant kunigų ir dievų, tai manydavau, ką gi jie bloga daro, juk jie ne fabrikantai ir tt.

Bet dabar jau aišku, kad kunigai su visokiais dievais ir velniais didžiausią kapitalistų palaikytjotai. Jeigu ne tos religijos su visais dievais, tai kapitalizmo ir išnaudojimo jau senai nebūtų pasaulyje.

Man tik nepatinka, kur "Laisvė" lietuvišką patriotizmą skleidžia, kaip Sharkey'o paveikslas buvo ant pirmo puslapio. Tų sykį paėmus "Laisvę" is antgalvio rodėsi "Laisvė", o tas paveikslas, tai tik "Tėvynėi" tinkamas. Man rodosi, kad tokie pavaiskams lamis neturėtų būti vietos mūsų darbininkiškam laikrašty.

Jonas Kasparianus, Pittston, Pa.

PORTLAND, OREGON

Nors mūsų ALDDL 4 kuopa laiko susirinkimus kas antras nedėldienis, 2 val. po pietų, Public Library, ant 10th St., bet šį sykį negalėjome sugaudyt, nes vieni buvo išvažiavę maudytis, o kiti su automobiliais išvažinėjo i kalnus, tai laikėme susirinkimą liepos 21 d. vakare, pas A. Karsokus.

Priimta sumanymas nebėdavoti, kad mūsų mažai, kad trūksta mokslo, negalima nieko nuveikti, nes tas tik užmuša energiją. Gerai būtų, jeigu čia būtų mokytojas, kuris žodžiu duoty lekcijas.

Apkalbėta, kad nereikia būt jėt rengt pikniką sykiu su Willamette'o 223 kp.

J. Valaskas turi surašyt ant blankos \$18 parėmimui "D. Workerio". Tik vieno B. Pšokos \$9 yra. Kurie aukojat tik \$1, tu vardus nerasau, nes sarmatinuos, kad del tokio svarbaus reikalo parenti ir mano vardas skambėtų tik su dolerij.

Proletaras.

BUFFALO, N. Y.

Klaidos atitaisymas.

"Laisvės" No. 175 įvyko klaida. Buvo pasakyta iš Kanados pavienio nario, kad 1919 m. esant visuotinam streikui, tas pats asmuo parašė laiską, kad Buffalo susitvėrė komitetas šelpimui streikiurių. Dabar aukų šaukias. Turėjo būti. Vietinis Buffalietis tokį laiską parašė, o dabar aiškina, kad tokie laiskai nepamatuoti.

SLA. 304 kp. narys. Nuo red.— Kaip korespondencijos, taip ir atitaisymo negalime gerai suprasti.

JUOKAI NE JUOKAI

JIS ZINO KĄ DARYS Pati.—Tokio žioplio, tokio idioto, kaip tu, aš dar nesu mačiusi. Ir ką tu darytum, jeigu aš, neduok dieve, numirčiau?

Vyras.—Tuojaus pašaukčiau graborių ir kuogreičiausiai palaidočiau...

SPORTO MYLĖTOJAS —Mano vyras labai myli kumštinius ir bolininkus. —Ar jis kumštinnikas? —Ne, jis dantų taisytojas.

PAVELAVO —Aš girdėjau, kad tamsta dabar pardavinėji visus velionio daiktus, visas retenybes, kurių jis daug turėjo? Ar negalėčiau ir aš ką nors nū sipirkti? —Tamsta jau pavėlavai, nes aš viską išpardaviau, pasilikto tik viena lazda, kuria aš j dažnai vanodavau, bet ja pašalajkysiu atminčiai, kaipo retenybe.

Surinko Papliauka.

77

The Youth Section

STRANGE AFRICAN TRIBE LIVES IN HOUSES LIKE BEEHIVES

French explorers describe the existence of a hitherto unknown race in Central Africa, which builds houses somewhat like beehives. These houses are artistic in appearance, comfortable and cool in the hottest tropical weather. The people that live in these houses are known as the Massas and they live near that vast body of water called Lake Chad. Their villages are situated on rivers that flow in to the great lake.

The principal village of the Massas is called Moosgoun. It presents an appearance totally unlike any village to be seen on earth, as strange as a village on Mars might look.

Each house has a circular opening in the roof, which lights the interior in a very agreeable manner, quite different from any system known in civilized countries. On the outside of the conical houses are a certain number of ridges, that give a foothold by which the native can climb to the top for repairing. These houses average about twenty five feet in height and are built by hand without the use of any scaffolding. The material used in building them is a peculiar kind of clay, which hardens under the sun's rays. The structure is therefore a form of pottery.

The explorers were surprised at the delightful coolness they found in the house after coming in from the boiling equatorial sun. Above the door is an arrangement of shelves opening to the outside air on which are placed jugs and the family cooking utensils. The walls are smooth, hard and thoroughly sanitary.

The occupants of the house spend the heated hours of the day in the soft, agreeable half-light, sleeping or doing some light work. At night the cattle come in and share the house. These cattle consist of little buffaloes and goats. Every large animal has its own corner where it stays during the night. Birds and some of the smaller animals are able to enter through the opening in the roof. Swallows build their nests around the opening. Bats fly in and out at night. Little lizards run around the outside walls and catch flies and mosquitoes.

The walls of the houses are so thick that they form an

effective fortification and have preserved this tribe during the constant wars of Africa in the past. A low wall runs from one house to another, and serves to link the buildings of a town together. A few of the houses have small towers on the roof which serve as look-outs.

Just in front of each house is a plot of garden, which produces most food consumed by the occupants. Many of the gardens are given over to growing millet, from which beer is made for the use of the community. The millet is converted into malt by exposing it to the sun on a clay floor. Good beer makers have a high position in the community.

The country is remarkable for trees of tremendous growth. Up in these trees the Massas place storage boxes made of the same shape as their in which they keep their grain away from rats, insects and humidity. The villagers climb up and down the trees by rope ladders.

The Massas are a very powerful, handsome and healthy race, much superior to most of the natives of Africa. They are remarkably clean as the result of bathing in the nearby river several times a day. The men wear only a little kidskin which hangs down their back and affords a certain dignity. The women wear that striking costume sometimes mentioned in civilized countries but not often seen, simply a necklace of pearls.

Family life appears to be very happy and peaceful among the Massas. The women do all the rough and dirty work—raising food, cooking it and cleaning house. The men do little outside of fishing, hunting and making objects of art. The designing of their peculiar houses is one of the important duties that fall to the men, while the wives are privileged to do the drudgery.

The chief of the village occupies a beehive house twice as large as any of the others. Here the men assemble and discuss public affairs, hunting and fishing exploits and the latest art questions. The women bring supplies of beer to the front door, but are not allowed to enter or overhear the discussion under penalty of death.

A. Pojauskas.

THE REBEL

He has a craving taste for foods and friendships,
A thirst to dip and drink the circling streams
That float across the sky their starry flotsam
To shores beyond our dreams.

He is responsive to the evening orchards
Where Eve's dark apple hangs enticing down,
To mirth of music, grown to melancholy
Over wide waters blown.

And sometimes he could yield supine surrender
Content, like Omar sharing Saki's smile
Where a tree sifts the all to ardent sunlight
And beaded cups beguile.

But time evolves a sterner quest to lure him,
Snarers him and sets him in a stifling street
To trample out the wine of his tomorrows
With freedom seeking feet.

There will his class, though he be not among them,
There will his sons, though he be scarred and spent,
Dance through the days, drink life and love and laughter,
And... be well content.

Joe Wallace.

THE WAITRESS

By Kate Owens

The muscles throbbed and ached. Ached. "Tired, old man?" Tahiti—Christ, how sore his bones felt? "You'll be awright tonight. Tahiti, boy—liquor, 'n' women!" The captain called from the bridge. Officers repeated on the bow. "Aye, aye, sir." Anchor chains rattled. Engines stopped throbbing. The giant rests at Tahiti.

The Oregon Cafe was a boiling cauldron of motion. Of men who came from the sea. Sailors. Stokers. Stewards. Natives. Women. "Ere Mike, I can't 'andle two o' them. Take this wench on m' right." Mike Connolly gazed on it all in a stupor. He could not think. Every spot in his body ached. Bones, muscles, burns; his body throbbed like the ship that still rolled under his feet.

"Here, cutie, what'll you have?" Crash of glasses. Song. Din of laughter and full chested speech. A glass was placed in Mike's hand. "Snap out of it, boy, you're in Tahiti!"

The raw liquor ran through his bones and muscles and burns. Warmed them. Christ, it was good! "Fill 'er up Frenchy." Another glass. And another. "Only beer, sweetie? No whiskey? What 'r hell!" White teeth flash in a smiling, oval, brown face. White flowers in smooth black hair. Skin as soft and warm.

The "Moana" was ready to sail for San Francisco. Steam was up. Anchor chains rattled. "Here, Jim, give me a hand with this fool." The engine began to throb again. Slowly. "He never drew a sober breath in Tahiti." The engine throbbed faster and faster.

"That damn wench had him fr' three days." "Jesus, look at the flowers she put in his hair. Looks like one o' the natives." The "Moana" passed the reef and into the open sea. The ship began to roll and pitch. "C'mon, kid, wake up! Here drink this."

The ship rolled and pitched—Mike Connolly wakened slowly. Every bone still ached. Burns throbbed, like the engine. Hands swollen. Inflamed. "C'mon snap out of it. Two more weeks and you're back in Frisco."

Frisco? "Man, you sure was pie-eyed. Here, drink this. Pick you up." Two weeks? Frisco? "Bu' Tahiti—Jim. You don't mean."

Mike Connolly stumbled to the deck. Christ, how his bones ached. The lights of Tahiti blinked in the distance. Suddenly he recalled bits of a strange world. A small hut. A grass mat. A smiling brown face. White teeth. Skin as soft and smooth—

"Peel better now, old man?" Mike Connolly looked at his swollen hands. He stared for a moment at the lights growing smaller in the distance. Then he laughed a hard, curse-ridden laughter.

HUMOR

The "Epidemic" Explained.—"Lots of people commit suicide so they can see their names in the paper," according to Professor Norcross.

Labor Turnover.—"What is leisure, mamma?" "It's the spare time a woman has in which she can do some other kind of work," answered the mother.

Forwarned.—Ruth: "Don't 'e let farther see 'e kissin' mee." Reuben: "I bain't kissin' 'e." Ruth: "Oh, well, I thought I'd tell 'e in case."

At the Point of Reversing.—The Accused: "I was not going forty miles an hour—not twenty—not even ten—in fact, when the officer came up I was almost at a standstill." The Judge: "I must stop this or you will be backing into something. Forty shillings."

THE WAITRESS

"Work at..... for six months and you have to go to a hospital!" This is a remark that waitresses commonly make about one restaurant or another in New York City. A waitress' job is so inhumanly strenuous that none but the huskiest of girls can stand the pace for more than a short time. Most waitresses suffer from one or more of a variety of ills common to their craft;—bad teeth, indigestion or constipation, frequent attacks of nervous headaches or of rheumatism, fallen arches or bunions.

The waitress' poor health is due to long hours of nervous strain from the ever-present need of "making it snappy." As a result she becomes a "coffee fiend" to keep herself going. Besides, she seldom has a chance to sit down, but must stand "at attention", whether she has any customers or not. This "at attention" pose gives the restaurant a certain "ready to serve" atmosphere which every bustling boss tries to attain.

Speeded Up

In addition, the waitress eats her meals on the run, in between customers, with the usual choice of stew or goulash. And with her continual dashing back and forth between hot kitchen and drafty dining room, is it any wonder that the average waitress finds herself, sooner or later, in the hospital?

A waitress is speeded up from at least four different fronts. First, the customer wants "service" and wants it "in a hurry". Backing him up is the boss or the headwaitress. In the kitchen is the cook, who pounds his bell incessantly until an order is picked up. The cook, too, of course, is prodded on by the boss, who has nothing to do himself but to see that the others "shoot!"

Compete With Each Other

Besides boss, cook and customer, the waitress has her always-hurrying fellow workers to contend with. If she is slow, they grab off her "steadies". This competition between waitresses for the magic "tip" is the most demoralizing feature of their craft.

It is partly due to the tipping practice that waitress get such miserable pay for their nerve-straining drudgery. But the union, in a somewhat half-hearted fashion, claims to make a fight for wages. The effect of this is shown in New York, where the union waitress enjoy a much higher scale than the unorganized.

Wage Scales

In non-union places, the pay is scarcely more than a dollar a day for shifts varying from four to twelve hours; five dollars for half time; eight dollars for full time—nine to twelve hours. The union minimum weekly scale, however, is nine dollars for half time, fifteen dollars for full time. With meals included, and tips, this constitutes a comparatively better wage.

But how many waitresses are organized? It is in answer to this question that the union's fatal weakness stands revealed. Take New York City, for example. In this city of caterers, crowded with every conceivable kind of tea-room and coffee-house, with Child's, Schraft's, Loft's galore, there are nearly 15,000 waitresses, according to census figure. Of those, it is shameful to record, not 100 belong to the Waiters and Waitresses Local 1, of the A. F. of L.

These few come from the small Jewish bakery and dairy lunch rooms. The union waiters make a little better showing. About 2,500 being unionized out of a trade employing approximately ten times that number.

"Labor Unite".

Student:— I wish I had lived three hundred years ago.
Teacher:— Why?
Student:— I shouldn't have had so much history to learn.

Proper for Sunday.— "Mary, I won't have you reading novels on Sunday."
"But, mother, this is quite all right. It's about a girl who was engaged to three curates at once."

16799 MIRE

Viename New Yorko mieste inkstų liga. Netapkite patys auka, apsilėsdami diegimui skausmams. Saugokitės, gerdami vandenį ir bandydami

Pasauly įgarsėjęs diuretikas akstintojas. Olandijos tautinė gyduolė nuo 1696. Visose aptiekose trejopo didumo. Garantota. Ieškokite vardo GOLD MEDAL ant dėžutės ir neimkite kitokių.

GET ONE NOW 14-Karat Gold Emblem

(Actual Size and Design)
SCREW-CAP TYPE
\$1.25
Sent by Insured Mail for \$1.50
On Receipt of Money by
Jimmie Higgins Book Shop
100 University Place
New York City
In Lots of 5 or more \$1.25 each.
No Charge for Postage.

Reikalaudami, pažymėkite, kad matėte "Laisvėje" šį skelbimą.

M. Žolynas

Užlaikau Cigarų, Cigaretų ir Minkštų Gėrimų
KRAUTUVĖ
787 Harrison Ave.
Harrison, N. J.

AR TURITE GIMINIŲ LIETUVOJE?

PARDUODU LAIVAKORTES I LIETUVĄ IR ATGAL

Atitraukiu jūsų gimines iš Lietuvos į Kanadą ir gauname vietas. Parpinu affidavitus, permitus, pasportus ir viską, kas reikalinga kelionėje.

Esu NOTARY PUBLIC

Užtvirtinu visokius legalius dokumentus, duodu visokius patarimus per savo advokatą.

Inšūrinu (apdraudžiu) automobilius, stubas ir kitokius daiktus. Atdara vakarais nuo 7 iki 9 val.

Mykolas M. Plepys

324 E STREET
SOUTH BOSTON, MASS.
(Kampus E Street ir Broadway)
Tel. South Boston 1645-M.

LAWRENCE, MASS., YRA RENGIAMAS PUIKIAUSIAS

Piknikas

Rengia L. D. P. Bendrovė

IVYKS NEDELIOJE

7 d. Rugpjūčio-Aug., 1927

Savam Maple Parke

Prasidės 10 valandą ryte ir trauksis iki 9 valandai vakare

Gerbiamieji draugai ir draugės! Esate kviečiami visi, kaip vietiniai taip ir iš apilinkės, į viršminėtą pikniką, nes bus puikiausias piknikas. Bus įvairios muzikos, kuri grajus per radio (yra įvestas). Taigi turėsite progos linksmai laiką praleisti ir pasiklausyti radio. Bus įvairių žaislų ir virvės traukimas. Taipgi bus skanių užkandžių.

Kviečia KOMISIJA.

LIETUVIŲ VALGYKLA

SVIEŽŲS VALGIAI, GAMINAMI LIETUVISKU IR AMERIKONISKU STILIUM

Kas brangina sveikatą ir nori ilgai gyvent, tas turi žinot, kur yra geresnis valgis. Pavalgius čia malonu būti, pasižnekuoti su kitais, arba ramiai pasikaityti.—Sykį atsilankę persitikrinsit.—Pabandykit!

LORIMER RESTAURANT

417 LORIMER ST. ("Laisvės" Name) BROOKLYN
Savininkas PETRAS MARČIUKAS.

TELEPHONE, MIDWOOD 6261

Dr. H. MENDLOWITZ

Kuris pirmiau per 24 metus laikė savo ofisą ant Berry Street, praneša visiems savo draugams, kad jis perkėlė savo ofisą po numeriu—

2220 AVENUE J, BROOKLYN, N. Y.
(FLATBUSH SEKCIOJOS)

kuriame jis tęs praktikavimą medicinos ir priėmimą pacientų gydymams visas vyrų ir moterų ligas, kaip darė per 24 metus pirmiau.

Dr. H. Mendlowitz

2220 Avenue J
Brooklyn, N. Y.

Ofiso valandos: nuo 1 iki 3 po pietų ir nuo 6 iki 8 vakara.

NAUJIENA LIETUVIAMS

Užlaikome Naujausios Mados Gražią VALGYKLĄ-RESTAURANTĄ

Įvairaus stiliaus gerai pagamintų valgių galite pasirinkti sulig savo skonio.

Daug skirtingų rūšių šviežių daržovių valgių, pritaikytų jūsų apetitui, rasite pas mumis. Atsilankykite ir persitikrinkite.

YALE RESTAURANT

540 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
(Tarp Lorimer Street ir Union Avenue)
Tel. Stagg 9685 Savininkas W. B. AMBOTAS

GARBĖ LIETUVIAMS

Kad SHEARKEY-ZUKAUSKAS nuveikė galinčių Maloney, airių, tai už milijoną dolerių nebūtų taip užgarsinę, kad lietuviai ne žiaudintų, bet milijonai kūno ir proto.

Kitas lietuvis taip galingą prakalbą pasakė, kad jį kodžiai sujudojo visa Amerika nuo Atlantiko iki Pacifiko, ne tik visokių kitų kalbų laikraščiuose, bet perėmė ir visi angliški laikraščiai apie lietuvių rašė, vis minėdami apie Lithuanian editor. Nė už penkis milijonus dolerių nebūtų galima tiek išsigarsinti, kad esam progresyviški žmonės.

Tarp lietuviškų pramonių Amerikoje puikiai lietuvių varda paklūs NAUJOKŲ CIGARŲ ĮDIRBYSTĖ, nes kas juos rūko, tas ir džiaugiasi; ir sveiktinaučiai juos giria, ir reikalaujami nuo biznierių, sako: "Giva me that Lithuanian JOHN'S CIGAR, no other!"
DRAUGAI! Išnėdėkit, jis ir visur reikalaukit biznierių vietose draugu Brolin Naujokų padarytų cigarų, kaip po vardu JONO—JOHN'S, arba PETRO po 10c. ir VYTAUTO po 15c., ne tik Brooklyne, bet ir kituose miestuose, nes visur išsiūnėdami per peštą ir lėšas apmokam. Reikalaukit savo miesto biznierių, kad stalinotų. Vietiniams žinotina, o rašant adresuoti:

NAUJOKŲ CIGARŲ DIRBEJAI

267 DIVISION AVENUE BROOKLYN, N. Y.
Laisviečiams verta remti savo draugus, vietoje milijonierių, turtuolių, kurie spaudžia darbininkus.

THE MIRAGE

By WALT CARMON

Mike Connolly looked out on a fog-dimmed distance of the Frisco waterfront. A swan-like schooner sailed from the haze between impatient ferries. A fog-horn moaned. A tramp steamer pushed its nose among small vessels like a hog rooting in a flower garden.

Mike Connolly was canned. Fired. Free! No more time-locks, thanks Christ! Free. To see the tropics and all their blaze of glory. The palms. The surf. The breezes that came as soft and smooth. . . .

For years Mike Connolly had dreamed of the South Seas. Now he was free.

The "Moana" steamed for Tahiti and return. Mike Connolly was in the stoke hole. Seaside. "Heave 'er up, John—do you good!" "Here, get under the ventilator!" In the open sea the ship rolled and pitched. And pitched.

"Christ, what makes 'em leave an' pitch?" "Yeah, and what brings 'em to the sea?"

The ship rolled and pitched. "Eaves 'is body guts up, but look at 'im lookin'!"

The heat parched the skin. Like a blast from hell uncovered. Mike Connolly stooped over his wheelbarrow. He pushed the coal between two boilers. The ship rolled. A shoulder touched the boilers and flesh rattled. Mike cursed and stopped for a moment. Seaside.

"Not like an office, eh, mate? Make a man of you!" "Sit down. Rest a minute." The ship rolled and pitched. Like a maddened demon. Pitched. On and on.

"Cheer up, old boy. Only eight more days to the islands." Throb—throb—the engines beat like the heart of a giant. Like aching muscles.

"Jim, what is Tahiti like? The natives gentle, friendly? The air soft and smooth?" "Yeah, it's alright. Damn good liquor the Frenchies have in Tahiti!"

Hand over hand Mike Connolly dragged his weary bones up the ladder. A scorching ladder. You left the skin of your hands on that ladder. Out of the stoke-hole.

"Here, put this in you. My last drop." The red liquor ran through the veins of Mike Connolly. Warmed them.

"Only one more week, old man." The air was soft now. And warm. Shoot. A school of porpoise played around the boat. Flashes of silver flying fish glistened in the sun. Sometimes land in the distance.

"Christ, how tired he felt! "Are they beautiful, Jim? Do they look like in the pictures—graceful, quiet, colorful?" "What, the women?" "No, the islands."

"Aw, hell!" "Daybreak is a riot in Tahiti. First only a light haze. Then quickly the sun appears. Alert. Insistent. Like awakening youth.

A green mound that stands up gloriously from the sea and calls to the ships that pass. Near the top, tiny thatched huts. Palms fringe the shore. Movement and gay color on the beach. The surf throws a lacy necklace around it all.

"C'mon, wake up! Don't stand there lookin' stupid!"

Komunistų Internacionalo Rezolucija Amerikiniu Klausimu

Priimta Komunistų Internacionalo Pildomojo Komiteto Prezidiumo, Liepos 1 dieną, 1927. Visi Partijos Nariai Būtinai Turi Ją Perskaityti.

(Tąsa)

2. REVOLUCINIO JUDEJIMO AMERIKOJ VYSTYMOSIS

Ypatinga Jungtinėse Valstijose padėtis sudaro didesnių sunkumų revoliuciniams darbininkų judėjimui vystyti negu kitoj industrinėj šalyj. Dėlto čia nenumatomas revoliucinis pakilimas trumpoj ateityj. Tačiau streikai ir masinės kovos visiskai ekonominio pobūdžio vienval apsirėškia. Šiose kovose matosi didelio pasiryžimo ir aštrumo, o tas kaip tik ir prisideda prie suradikalizavimo didelių darbininkų dalių. Šios kovos (mainierių streikas, Passaic ir siuvėjų streikai) yra lauzymas darbo unijų biurokratijos bendradarbiavimo nusistatymu. Šitie klasiniai susikirtimai kaip tik ir duoda Partijai progų aktyviai dalyvauti, vadovauti, traukti prie Partijos darbininkų dalis ir tokiu būdu laipsniškai sudaryti partiją masinei Komunistų Partijai.

Amerikinis imperializmas dar vis turi progų duoti didelę darbininkų klasės dalį palyginamai geras gyvenimo sąlygas. Palyginus su Europos kapitalistinių šalių darbininkų padėtimi, galima pripažinti, kad Amerikos darbininkų klasė, abelnai imant, dar vis turi privilegijuotą poziciją. Kaip kad 1858 metais Engelsas rašė Marksiui apie Anglijos proletariato suburuzazėjimą, tas galima tam tikram laipsnyj pritaikyti šiandien prie Amerikos darbininkų klasės:

"Anglijos proletariatas nuolat liekasi daugiau ir daugiau buržuazinis, taip jau aiškiai pasirodė, kad šita šalis iš visų kitų šalių daugiausia suburuzazėjusi aiškiai nori priversti dalykus prie to taško, kad jiniai turėtų šalę buržuazijos dar buržuazinę aristokratiją ir taipgi buržuazinį proletariatą. Suprantama, tai atsitinka tam tikram laipsnyj iš tos priežasties, kad šita šalis išnaudoja visą pasaulį."

Šitas dalykas ir yra svarbiausia priežastimi dėl atsilikimo Amerikos darbininkų judėjimo.

Didelė strata lavintų ir privilegijuotų darbininkų Jungtinėse Valstijose sudaro pamatą galinam Amerikos imperializmui su jo dideliais pelno perversniais. Nė vienoj šalyj nėra taip skaitlinga darbo aristokratija, kaip Jungtinėse Valstijose. Tuo pačiu sykiu nė vienoj šalyj nėra tokio didelio rubežiaus, kaip Jungtinėse Valstijose, tarp amatininkų organizuotų čigamųjų darbininkų, kurie gauna augstas algas ir naudojami politinėmis teisėmis, ir paprastų neorganizuočių atėvių darbininkų masių, kurie neturi politinių teisių.

Nė vien augstomis algomis ir geresniu gyvenimu, bet taipgi ir papirkėjimu, privilegijų ir prielankavimo (kompanijų šerų pirkimo ir tt.) sistema imperializmas pagėja papirkti ženklyv amatų darbininkų dalį ir tokiu būdu juos prieš sava patraukia.

Bendrai su labiausia parduvinga ir supuvusia pasauline darbo unijų biurokratija, kuri liekasi neatskiriama dalimi kapitalistinio prispaudo aparato, darbo aristokratijj dar tebelošia nulemiančią rolę oficialiam darbininkų judėjime. To viso pasekmės: ideologinis suburuzazėjimas labai žymios dalies visos darbininkų klasės pasireiškia nepakankamam klasiniame susipratime ir todėl milijonai darbininkų seka paskui kapitalistines partijas.

Nors gelbstint tai amatinųjų darbininkų daliai amerikinis imperializmas pančiuoja darbininkų judėjimo besivystymą, visgi jis nėra pakankamai galinąs supdyti visą darbininkų klasę, nes jo tos pastangos yra pilnai surištios su pilnai persimainiusia pasaulio padėtimi. Jungtinėse Valstijose nėra, kaip kad seniaus buvo Anglija, visam pasauliui dirbtuvė. Šiandien mes turime skaitytis su Sovietų Sąjungos gyvavimu. Daugelyj labai

svarbių Europos kapitalistinių šalių proletarinė revoliucija vis artinasi. Kova už pasiluosavimą pavergtos liaudies iš imperialistinio jungo taipgi eina Azijoje. Latinų Amerikoj taipgi auga opozicija Amerikos imperializmui. Kivirčiai tarp imperialistinių spēkų už kapitalo eksportavimo galimybės, už rinkų užkariavimą, užėmimą žalosios medžiagos šaltinių ir valdymą strateginių pozicijų vis darosi kas kart aštresni, todėl ir priešginiavimas tarp jų pačių nuolat didėja. Bendrai su kitais svarbiais faktoriais, šitos yra vyriausios priežastys, kodėl amerikinis imperializmas per dešimtmečius nepajėgia supdyti darbo aristokratijos, kaip kad galėta padaryti Anglijoj. Amerikinis imperializmas dar vis tebesiranda besivystymo pirmynžanę. Nežiūrint jo augančios galios, amerikinis imperializmas, kaip viena svarbiausia pasaulinio kapitalizmo sudėtinųjų dalių, daugiau ir daugiau įtraukiamas į pasaulinio kapitalizmo priešginiavimus ir kriuzius, nes jis yra tampriai susirišęs su visa kapitalistinio pasaulio ekonomija. Nors amerikinis kapitalizmas tulum laipsnyj dar vis tebešlia stabilizacijos rolę pasauliniam kapitalizme, tačiau jisai daro kas kart daugiau aštresniais kapitalistinius priešginiavimus. Laikas artinasi, kuomet pasaulinio kapitalizmo krizis pasiek Jungtines Valstijas, abelnai pablogins gyvenimo sąlygas privilegijuotoms darbininkų klasės dalims, o tas kaip tik ir padės pamatą revoliuciniam masių judėjimui. Mes ir dabar matome, jogei, nežiūrint darbininkų klasės geros dalies supūdyto del turėjimo smulkburžuazinio gyvenimo, didėja ir aršėja išnaudojimo ir prispaudo sistema ant paprastų, pusiau prasilavinusių, atėvių ir negrų darbininkų masių. Amerikoj irgi yra milijonai darbininkų, gyvenančių aplūžusiose namuose, sklepuose ir kituose bausiuose urvuose. Tam tikrose apygardose, po tiesiogine trustų kontrole, anglies, plieno ir aliejaus distriktuose darbininkai yra pastatyti į brutalingą ir teroristinę industrinės vergijos sistemą. Nė vienam pasaulio krašte taip greit darbininkai nesunaudojami, nepadarami beįėjais, kaip kad Jungtinėse Valstijose.

Nors ir Amerikos darbininkų algos yra kiek augstesnės, negu kapitalistinėse Europos šalyse, vis delto Partija turi suprasti, kad Amerikoj numušimas algų iki kitų kapitalistinių šalių skalės, negali būti vien tik priežastimi masinio judėjimo vystymuisi. Akyvaizdoj ypatingo istorinio Amerikos darbininkų judėjimo visai mažas algų numušimas ir gyvenimo sąlygų pabloginimas gali būti signalu Amerikos darbininkų klasei dideli klasių kovai. Tai yra žinoma darbdaviams ir jų talkininkams—darbo unijų biurokratams. Jie todėl bando papirkti didesnes darbininkų klasės dalis naudodami visokius būdus, išdirbdami specialias sistemas, apgaudinėdami darbininkus ir tokiu būdu suriškiami juos su kapitalistine sistema ir padarydami juos žingeiduosiais tos sistemos gyvavime. Jie bando sudaryti darbininkų solidarumą stengdamiesi padaryti didelius pasidalinimus darbininkų klasėj ir tuomi atplėsdami nuo jų kovojimo sugabumą. Unijų vadai ir vadovauja buržuaziniai ekonomistai prigavingu obalsiu: "augstesnės darbo strategijos" galėjo išvystyti iš savo politinio, ekonominio ir finansinio bendradarbiavimo generalė reformistinė sistema. Jie skelbia gamybos padidinimą ir yra agentai kapitalistinės racionalizacijos dirbtuvėse. Jie bando darbininkams įkalbėti, kad jie tikėtu, jogei darbininkai, idėdami savo pinigų į darbo bankus ir pirkdami kompanijų šerus, gali gauti įtakos kontrolėj arba lygiai ir nuosavybėj kapitalistinės industrijos.

Šita specialė amerikinio reformizmo forma stvirai priešinasi klasių kovai ir nuolatinais suka darbininkų klasės reikalus linkui reikalų darbdavių ir

jų talkininkų—unijų biurokratų. Skelbiant tokias pavojingas iliuzijas tarp darbininkų, silpninama jų klasinė ideologija ir organizacija. Iki šiol kapitalistams ir unijų biurokratams pasisekė atitraukti Amerikos proletarietes mases nuo nepriklausomo politinio veikimo. Tokiu būdu unijai vadai galėjo išplėsti savo galią ant didelės dalies organizuočių darbininkų ir tvirtesniais ryšiais surišti juos su kapitalistine sistema. Darbininkų (Komunistų) Partija todėl turi begailėtingai išrodyti darbininkams, kad taip vadinama "augstesnė darbo strategija" yra vien tik darbininkų klasės apgaudinėjimas. Partija turi vesti energingą kovą prieš šitokią buržuazifikaciją. Del tos priežasties Partija turi daug atydos kreipti į darbininkų klasės ideologinio supuvimo pasireiškimus ir labiausia į tai, kurie dabar pasireiškia. Partija turi juos studijuoti, idant galėtų prieš tai vesti sekmiausia kovą. Tai yra labai svarbu ir tuomi, kad daugelis ir kitų šalių priima bendrai su amerikinių technikių būdų instrukcijomis aiškius darbininkų klasių dalių pūdyto būdus (gerovės skymus, kompanienas unijas ir tt.). Priedu prie amsterdaminio Internacionalo biurokratijos bandoma tam darbu panaudoti ir konservatyvė Amerikos Darbo Federacija, kad tik visą unijinį judėjimą dar labiau pastūmus į dešinę.

(Bus daugiau.)

WORCESTER, MASS.

Labai daug blogo išsivystė tarpe worcesteriečių draugijų narių: nebegalima sukvesti į susirinkimus. Dar mokestis užsimoka per narius, kurie po kokią 10 knygucijų atsineša į susirinkimą, bet jau susirinkimus gyvas nėra kas padaro, nes į susirinkimą atsilanko kokie penki, o jau daugiausia dešimtis narių. Kodėl taip?

Štai, praėit mėnesį ALDLD. 11 kuopos susirinkimas neįvyko, nes labai mažai narių atsilankė, o belaukiant daugiau, ir tie patys išsikirstė. Šį mėnesį irgi nesurinko į mėnesinį susirinkimą daugiau, kaip 7 nariai—trys komiteto nariai ir 4 pašaliniai. Tai kurgi tie 130 nariai yra? Labai negerai, draugai, darote, kad ne norite nei poros valandų pašvesti savo draugijos reikalams per mėnesį. Sakytume, visi nauji nariai, nesupranta reikalingumo dalyvauti susirinkimuose, bet prie ALDLD. 11 kuopos yra apie 50 narių, kurie jau virš dešimties metų priklauso prie kuopos, gerai žino, kada susirinkimai įvyksta ir supranta reikalą juose dalyvauti, nes su kiekvienu susitikimu jau gerai moka kitus kritikuoti, kad tas ir tas Worcesterij negerai, esą veikiama, kad visi esą "apmigę". Kodėl, draugai, taip kalbate stuboj ir ant gatvių? Sueikime į susirinkimus su tomis savo gudrininkais kalbomis, tada pataisysim mūsų veikimą ir nereikės kitus kaltinti, patiems daug žinant!

Praeitame ALDLD. 11 kuopos susirinkime nutarta mėnesinį susirinkimą įvykdyti ne nedėlioj, kaip paprastai buvo daroma, bet įvyks panešėlį (pirmdienij), 8 d. rugpjūčio, 29 Endicott St. Pradžia 7:30 val. vakare. Todėl visi nariai dalyvaukite, nes bus Centro valdybos nominacijos, raportai iš rengiamo pikniko ant 14 d. rugpjūčio ir tarimai, kaip tą pikniką padaryti gyvu ir linksmu. Be to, yra atsijusta puiki knygų dalis narių.

Todėl, draugai worcesteriečiai, neapleiskim savo draugijų susirinkimų, visi dalyvaukite juose, nes apsnūdimo liga jau yra apėmus visas draugas.

Worcesterio oro ekspertas drg. Bakšys sako, kad 14 d. rugpjūčio bus gražiausias oras. Todėl visus apielinkės ALDLD kuopos yra kviečiamos dalyvauti mūsų piknike, kuris įvyks Olympia Parke, prie So. Quinsigamond Ave.

Beje, nariai ALDLD. 11 kuopos sugrąžinkite tikietus, kurie pasiėmė platinti praėitą pavasarį, į pirmiausiai susirinkimą ar sekretoriui.

A.L.D.L.D., 11 Kp., Sekr.

PATAISYMAS

Rašydamas "Laisvė" 180 num., July 30, tarp vietinių, Brooklyn, N. Y., žinių, kaip

korespondenciją, aprašant puikiausias ir svarbiausias lietuviškas draugystes, įvardinant paduodant skaičių narių, kurios kaip laiko savo metinius piknikus, tai visos naudoja Naujokų Brolių, tai yra, mūsų padarytus cigarus, pripažįstant kaip geriausius tiems geriems laikams ir pasilinksmimams,—švento Kazimiero ir Juozapo draugystės, L. D. K. Vytauto ir švento Jurgio draugystės, paminint, kad paskutinė minėta turi 600 narių. Šioms dienomis gerbiausias J. Levandauskas, pirmsėdis šv. Jurgio dr-tės, paaiškino ir pareiškė gėdavimą, kad pataisyt klaidą apie Jurginę draugystę kai del narių skaičiaus, nes ji turi ne 600, bet dabar ji turi suvirš 1,300 narių, priklausančių gerų, garbės vertų lietuvių, todėl kad draugystė drūtai laikosi, bujoja, už tai kas metas šimtais brolių pristoja ir viskas puikiai auga. Taigi su mielu noru pataisau tą klaidą ir tuom man yra malonu, kad draugystės nariai skaito laikraščius ir tėjija bei žino, ką kas nors apie juos rašo arba laikrašė. apkalba. Nedyvai, nes visi geri lietuviai gali prigilti, nes kaip ta, t. y., Jurginė, taip ir kitos viršuj paminėtos draugystės visos yra laisvos. Lai visos jos auga ir laisvoja kuo puikiausiai—to širdingai linkiu.

Jonas Naujokas.

ELIZABETH, N. J.

Iš Mūsų Klebono Tranšėjų

Senam kunigui numirus, kuris paliko turto, surinkto iš parapijonų, apie 80,000 dol., kaip vietos anglų laikraščiai praneša, tapo čia atsijustas jaunas kuniguokas Simanaitukas, kuriam visa laimė dar yra atėityje ne danguje, bet ant šios darbininkų ašarų žemelės. Parapija atrodė gera, duosni, nors ir buvo senio kunigo biskj aplaista, bet gyvenimą galima daryt. Bet kaip viskas pasaulij nusenta, nestovi ant vietos, taip ir parapijos reikalai išimties neturi. Bažnyčios maldas ir visas ceremonijas reikia mainyt, kitaip gali labai tas atsiliepti ant "parapijos" kišenio. Tai suprantą gerai ir mūsų jaunas kuniguokas, kad be progreso duonos ilgai nevalgysi, o prie to, reikalinga daugiau ir svieto "marnasių", nes visa ateitis stovi priekakyje. Patarė sako: Kalk geležį, pakol dar karšta. Taip ir daroma: nedėldieniai "bizi" visą dieną. Pradedant nuo "ankstybių" ir baigiant "vakarinį", kolekta ant kolekty. Bet kad tas monotoniskumas ne atsibostų nuo maldų ir kolekty, tad daroma pamarginimai. Senos bažnyčios sklepelj išvalo ir įveda "moving pikėčius". Rodomi šventųjų gyvenimai ir Jėzaus Kristaus kančios. Lankyti tuos "pikėčius" įsakyta visiems parapijonams, bet vaikučiams, kurie lanko parapijinę mokyklą, tai jau ne kad loska, bet kad reikia del didesnio aptamšinimo; ko nepajėgia padaryti mokykla, tą užbaigia "pikėčiais". Medeginė nauda taipgi labai puiki. Vaikučiai, kurie lanko parapijinę mokyklą, jeigu ateina ir neturi pinigų už įžangą, tokių užsirašo vardus ir iškolektuoja mitynos mokykloje. Bazaras rengiamas kas metai. Visus daiktus surenka už dyką iš parapijonų ir iš dieviškų biznierių, kurie palaiko parapiją. Paskui traukiama ir tuos, kurie neprisideda parapijos palaikymui tiesioginiu būdu, bet pasukvatijė laimėtais ir davočkėlėmis, palieka daug pinigų. Nebūtinai reikia čia pažymėti bjaurų išnaudojimą mažų mokyklų vaikučių tokiam bazarui, bet ir pastatoma į pavojų net jų gyvybę. Prieš kiekvieną tokį bazarą mitynos—"mokytojos" išdalina didžiausius pundus tiems vaikučiams laimėjimų knygucijų ir išleidžia ant gatvių vaikščioti po stubas ir prie fabrikių, kad tokie savo dalį tu knygucijų turi būtinai išparduoti nors ir gavysti gali prarasti prie dabartinio išsiplatinimo daugumos automobilių. Šiurpilai mane ima, kada matu ties Singerio fabriku" susikimšimą automobilių ir ten lakstant tarp jų vaikučius, nepatyrusius saugotis, su tokiomis laimėjimo knygutėmis. Na, o kiek jie dar

gauna paniekos. Pavyzdžiui, paliešti iš darbo darbininkai, per dieną nusikamavę prie sunkių darbų ir nervuotų—nuo formantų ir bosų ujimo, prie tam dar visokių religinių pažūrų ir sekty, tai tie vaikučiai taip ir bėgioja nuo vieno* prie kito su prašymu: "Dėde, nupirk tikietą." Tad galima gerai suprasti, kokią jie "pagarbą" sutinka, tai sunku būt ir aprašyti.

Teko girdėti kelias motinas nusiskundžiant, girdi, parsineša mano vaikas 3 laimėjimų knygutes, jis toks netikęs prie žmonių, nedrąsus, visur kur lakstė ir nei vienos negalėjo parduoti, tad, girdi, vyras parnešė "pėdę", iš kurios ir padaviau 3 dol. vaikai, kad užmokėtų už tas tris knygutes, kitaip ten atgal susterkos neprimia ir vaikas ką nors turi daryt, kad sugrąžint pinigus, o ne knygutes.

Tai gudrus meškeriojimas pinigų, kuriuomi ne vieną išmokino ir pavogti, bile atsisteiti. Tad turėčiau nuosirdžiai patariti nors tiems tėvams, kurie jau maž daug yra apsitrynę, kad sulaukus sekančio sezono savo vaikučių daugiau neleistų į tokią "mokyklą", kur ne vien išnaudoja, bet ir nieko neismokina. Man pačiam, kaip vaiku tėvui, tenka daug kartų pasiteirauti, kaip juos ten mokina ir ką? Nugri nieko iš abelno mokslo nemokina, o prietary spēja ir labai mažiems pripūsti. Nedyvai, kad dabar darbininkų vaikai, kurie turėjo "laimę" paragauti tokių dvasiškų "mokslių", nestoja į darbininkiškas organizacijas bei unijas, bet pasiduoda bosų fabrikančių malonei ir jų uždorbiai tik pasigailėjimo verti. Jeigu kurį iš tokių sutinka skaudus gyvenimo krizis, tai tik pasako toks, kad dabar, girdi, tai "hard luck." O kad nepradėtų protestuoti, tad sutraukia juos į vyčių kuopa, kurioje vadovauja pats dvasiškas pienuori ir teikia jiems tokius užsiėmimus—žaislus, kad pakinkius jaunųjų galvelių mąstymo aparatus ir tada jau nei krislėlis neįstrigs darbininkiško susipratimo.

Su mažais vaikais, pradedant nuo 8 metų, surašo juos į "Lithuanian Scouts", užvelka tam tikrą jų uniformą, išmokina visokiems ponams nusizėminimo ir paklunsumo, o sulaukus karo, kurį imperialistai rengia, bus jau gatava išdirbta jiems medžiaga. Iš tokio jau elemento priekarinės opozicijos nesudarysi, nes

Tel. Coney Island 0778

COX'S MAUDYNĖS

Silti Gariniai Kambariai.

Stambesni ir smulkūs vandentiniai lašai. Sezoniškai kambariai už specialę prekę.

Vyrų Sezonišės Šėpukės tik \$5.00

PRIE HENDERSON'S TAKO GALO

Coney Island

Minske nuo pirmo gegužės, 1927 m., pradėjo eiti lietuvių kalba laikraštis

"RAUDONAS ARTOJAS"

CKKPB Organas

"R. ARTOJAS" teiks plačią informaciją iš Sovietų Sąjungos gyvenimo, nušives tarpautinę padėtį ir plačiai rašys apie tai, kas dedasi baltajoj Lietuvoj. Tik "R. ARTOJUS" rasit žinias iš Sovietų Sąjungos lietuvių kolonijų gyvenimo. Kas nori smulkiai žinot apie Sovietų Sąjungos gyvenimą, lai išsirašo

"Raudonajį Artoją"

Amerikoje "R." Artojas" kainuoja tik \$1.25 metams. Išsirašant po kolektą ekz., nuolaidą. "R. Artojas" eina kas di savaitės.

Antraštas: U.S.S.R., MINSK Sovetskaja, CKKPB. (b)

Kuriem reparacija užpremuaroti tiesiai iš Rusijos, tie galio užpremuaroti per "Laisvę" 48 Ten Eyck Street, Brooklyn, N. Y. Kaina \$1.25 per mėnesį veiktui.

tekasi aklas frankis išnaudojų klasės. Apie akstinimą bernaičių būti klapičiais ir mergaičių barstyti gėles po kunigo kojomis laike religišku apeigų, tai atrodo tik menkiniekis. Nuo pernai metų su-

gėlvota naujas išradimas, kuris geras yra "dieviui ant gėbės ir sau ant naudos", tai kėlimas vėliavų į bažnyčios bokštus, ir ne bile koks bet paklodžių dydžio. Senas Parapijonas.

KIEKVIENAS DARBININKAS TURI ŽINOTI KAS BUVO

LENINAS

JO GYVENIMAS IR DARBAI

Parasyta JAROSLAVSKIO. Kalba lengva. 431 puslapių, storais audimo apdarais. Kaina..... \$2

KODEL Leninas buvo bausis carizmui ir viso pasaulio buržuazijai?

Kodel Lenino bijojo ir baisiausiai neapkentė falsvų darbininkų vadai—socialistai ir kiti?

Kodel už išmislytą velnią baisesniu piešdavo Leniną girtuoklystėje ir paleistuvystėje paskendę kunigai ir savo mityškomis?

Kodel Leninui mirus didžiausiu džiaugsmu kryžkariams visi parazitai, tunkanti iš darbininkų triušo ir prakaito?

Ar yra buvęs pasaulyje kitas vadas taip pastikimam mylimas ir gerbiamas visų šalių ir visų tautų milijonai darbininkų, kaip buvo Leninas?

Kaip ir kuomi Leninas užsitarnavo taip didelio paskėjimo ir pagarbos, kaip vadams darbininkų klasių?

Ar būtų šiandien laisva iš po jungo monarchijos ir buržuazijos prispaudo placioji Rusijos darbininkų ir valstiečių visuomenė, jei nebūtų buvę Lenino?

Kodel visi klasiniai sąmoningi darbininkai paskėbė Leniną vadu pasaulio revoliucijos?

Kodel šimtai tomy knygų yra parasyta apie Leniną leninizmą daugybėje įvairių kalbų?

Būtų galima šimtus klausimų pastatyti apie Leniną ir Leninizmą, kuriais yra susidomėjęs visas pasaulis. Bet jei neįteškosime atsakymų į klausimus, apie Leniną ir Leninizmą nežinomos nieko. Norint pačiam žinoti ir kad galėt pasakyt kitiem darbininkams, kas buvo Leninas. Skaitykite knygą

Reikalaudami, adresuokite:

"LAISVĖ"

46 Ten Eyck Street Brooklyn, N. Y.

ROJAUS

Grožybės Lašai

Kadangi gamta ne visiems gražumą suteikė, tai rojus Veido Grožybės Lašus, o būsi gražus. Rojus Veido Grožybės Lašai yra visai nauja sudėtis, kuri šiol publikai nebuvo žinoma.

Rojaus Veido Grožybės Lašai suteikia tikrą gamtinę gražumą, malonią išvaizdą ir skaitų veidą.

ROJAUS VEIDO GROŽYBĖS LASUS VARTOJA VISI, KAMIP MOTERYS, TAIP IR VYRAI

Tik pamislykit, kad Rojaus Veido Grožybės Lašai kurie padarys Jūs veidą skaitų ir malonų, atsileis Jums tik vienas doleris (\$1.00) už bonkute, kurios užteks Jums ilgam laikui.

Taipgi mes turime naują išrastą muilą, kuris prietaisina lina šlakus ir visokius rudus plėtmus, nedaro skurdamo kaip nuo veido, taip ir nuo kitų kūno dalių. Muilas veidui siduoja po \$1.25, bet užsisakant sykiu su Rojaus Veido Grožybės Lašais, parduosim tik už \$2.00. Siųsdami pinigų visuomet išpirkit Money Orderj bei \$2.00 rojus ruotame laiške.

Reikalaujami Agentai; Geros lilygos. Atsiskaityti

Siųsdami pinigų su savo adresu užrašykite:

J. J. STROSSELL

Distributor, Dept. D

122 South 1-st Street Brooklyn, N. Y.

ORDER, BLANK

Aš, žemiau pasirašęs, siunčiu Jums \$.....

malonešit man prisųst..... R. V. G. L.

muilą su visais nurodymais, kaip vartoti.

Vardas.....

No.....

Miestas.....

CHICAGOS ŽINIOS

Dvylika Apaštalu Be Judosiaus.

Nors jau buvo rašyta apie SLA 6 Apskričio su 36 kp. pabėgėlių išvažiavimą, kuris įvyko liepos 24 d., Jefferson miške, bet pamėšius praleistas dalis, nes šis išvažiavimas buvo svarbus ir reikia visuomenę teisingai informuoti. Tą pačią dieną turėjo SLA. 36 kuopa išvažiavimą, prieš kurį "Naujienos" varė šlykščią agitaciją perspėdama savuosius, kad nedalyvautų 36 kp. išvažiavime, o važiuotų į Montvido Apskričio išvažiavimą. Vadinasi, smalaviriai rengėsi prieš išvažiavimą ir manė papilti didelį smalos katalikų Jefferson miškuose, bet viskas nuėjo vėjas. Mūsų smalaviriai susibūriavę su sulenkėjusių kunigų nepriegulmingos parapijos ir užsikvietė, manydami, kad kunigas atsivės daug lenkų parapijonų ir menševikai pasigirs svietui, kad jie turėjo daug publikos.

Tiesa, kunigas atvažiavo ir atsivėjęs ketvertą lenkų. Sandarėtis Semaška su Kezeziene labai panylėjo kunigėlių ir j rankovės įsikibę vėžiojo po pievą. Žmonės sako, kad vienas pirso už zakristiją, o kita — už gaspaštinę.

Šis išvažiavimas visi vadina 12 apaštalu be Judosiaus. Mat, visi židėliai buvo, bet pats Judosius, kuris verda smala, visai nepadėjo.

Gal kils klausimas, kodėl kunigas dalyvavo šiame išvažiavime? Dalykas yra toks: "kada Naujienos" pradėjo vest apitaciją už statymą bažnyčios prie Tautiškių kapinių, o Northsidėj yra lenkų nepriegulmina (tautiška) bažnyčia, kurioj kunigaigija sulenkėjęs lietuvius ir negal padaryt pragyvenimą iš lenkų, tai socialistai su sandariečiais nusitarė išliuosot kunigėlių iš lenkų nevalios pabudavojant jam bažnyčią prie Tautiškių kapinių.

Veikiausia del to naujieniečiai ir skaldo Susivienijimo kuopas, nes kitaip jie negal invest narius prie parapijos.

Nežiūrint, kad smalaviriai nusikryžiuvojo, bet visgi jie evietui skelbia, kad buvę apie 200 žmonių. Kada paklausi, kodėl perkūnas negriovė, jie sako, kad gaves telegramą važiuot pas ligonį. Kam dar kitar jieskot ligonių, kad pačiam išvažiavime buvo keli, kuriems būtina reikėjo daktaro.

Kiti gi atviriau kalba ir pasako daugiau teisybę. Sako, Montvidas pasislėpęs del dviejų priežasčių. Viena, del nebuvo žmonių, o antra, tai bijojęs Andriulio, kuris buvo nuvažiavęs pasiklausti perkūno griausmo.

Smalaviriai puikiai sugyvena su kunigais ir vieni nuo kitų toli nepaklysta.

Chicagoos lietuviškai visuomenė reikia atiduot kreditas, kad ji suebia pažint draugijos išmatas ir visus niekšus.

Perkūnsargis.

pusės Lietuvių Tautiška Pašelpinij Kliuba. Daugiausia buvo dejavimo rašiniai, nes anais laikais klubas jau, sulgy nekurijų nuomonės, turėjo kojas užverst — mirti. Ir gal būtų palaidotas, jei istvermingi lietuviai nebūtų užbėgę tam kelio.

Čia ne tik melas, bet ir Jankausko nežinystė apie rašomąjį dalyką. Tautiškam Pašelpinij Kliubui ne tik negresė jokio "mirtis", bet niekas apie jį ir nerašė. Buvo rašyta kelis sykius apie vienybės reikalą, tai Lietuvių Tautiško Nepriegulmingo Klubo, o šis klubas nėra pašelpinis. Bet ir jam nereikia kojas verst, tik kaip tokiam, kurio narių 90 nuosimtis priklauso prie artimiausių pašelpinių draugijų, buvo paikystė laikytis atskirai.

Meluoja Apie Vienybę

Jankauskui labai norėtųsi pakelti tautiškaį kromelį, todėl jis neisikent nepagarbių škaplierninką J. V. Grinių. Jis ten sako: "Istvermingi Lietuviai (jis lietuvius rašo su didžiąja raide.—M.) užbėgo tam kelia. O istvermingųjų tarpe pirmą vietą duoda J. V. Griniui, kuris nėra nariu L. T. N. K. ir niekad nesilankydavo prie jokio veikimo pietų pusėje. Tautietis J. V. Grinius tik sėry turėjo, o kurie nemokėjo po 10 centų į mėnesį, tie nesiskaitė klubo nariais, o Grinius kaip tik tokiu buvo.

Apie vienybės įvykinimą irgi meluoja per akis. Z. Jankauskas rašo, kad: "Istvermingieji, pamatę žlugimo pavojų, ir pradėjo sijoti edandias klubą jėgas." O čia žmonės žino, kad jau 1922 metais radikalūs elementas darbavosi už suvienijimą pašelpinių draugijų ir jų pastangomis likosi suvienyta šiaurinė pusė Philadelphiajos šiaurinės Dalies Lietuvių Republikonų Susivienijimas (pašelpinis klubas) su dviem draugystėm, buvo bandyta suvienyti ir pietinės miesto dalies pašelpinės draugijos, prijungiant prie L. T. N. Klubo, kuris yra savininku Lietuvių Tautinės Salės. Bet tam darbu prieinosi nariai iš tautinio abazo ir darbas ilgai tęsėsi. Todėl ir dabartinio komiteto sąraše, kuriame pirmą vietą Jankauskas pateikė J. V. Griniui, nieko neveikusiam, a maipol ne visi yra tautiečiai, dalis jų pažangūs ir progresyviai lietuviai, o ne tautiečiai Grinius ir Jankausko tipo.

Apie išvėtymą "ėdikų" ir "proletarių" diktatūros laikų, taipgi pono Jankausko išsvajoti dalykai, nes čia niekas nebuvo išvėtyta. Apie Building and Loan Association kapitalą taipgi pagyros. Juk šis bizniška draugija nėra tautiečių įstaiga, joje, apart visų lietuviškų sriovių, net ir sveitimaucijų pinigų yra įdėta. Jankauskas, matyt, mėgsta daug kam tautiškaumą prilipinti, nepasait, kaip istikrųjų yra. Tautiškaį tipiška įstaiga yra tai gyvas nabašninkas "Lithuanian American Citizen League," apie kurios merdėjamą vėliaus pakalbėsime.

Murnikas.

tas Lukiškių kalėjimo vyresnyšis prižiūrėtojas Stefanovičius. Iš padarytos kratos pasirodė, kad jis jau nuo senai esąs profesionalis vagis ir banditas. Drauge su savo giminėmis Stefanovičius organizavęs žmonių plesimą Vilniuj ir aplinkinėj.

—Vilniuj 4210 bedarbių. Vilniaus darbo biržoj yra užregistruota 4210 bedarbių, jų 2728 vyrų ir 1382 moterys.

AUKOS

WALTHAM, Mass.—Aukojo kaikišviamis sekama: 220 kuopa (kokios org.?)—Red.) iš izdo \$3; J. Plaudinis, M. Plaudinis, L. Prūsaitis, L. Matuzevičius, W. Kanavičius, A. Russell ir K. Alseika po \$1; F. Stelmokas, F. Buslavicius, P. Tamulevičius, J. Petruskas, J. Bleikaitis, Vaicekevičienė ir A. Tamulevičius po 50c; smulkii 50c. Viso surinkta \$14.

M. PLAUDINIS.

NASHUA, N. H.—Aukojo sekama: K. Barauskas, J. Virbičkas, A. Večiš ir V. Vilkauskas po \$1; L. Večiš 50c; D. Kanaukas, J. Kanauksienė, Bevardis ir Bevardis po 25c. Viso \$5.50.

V. VILKAUSKAS.

DETROIT, Mich.—Vardai aukojusių: M. Mikas, J. Smitrevičius, J. Vaitulis, J. Povilaitis ir P. Urbant po \$1; A. M. Metelionis, J. Butkus, J. Grušas, K. Rekišius, A. Šedys, N. Stankienė, M. Birsiemas, D. Rasišenis, P. Dravičius, J. Adomaitis, A. Kisonas, J. Vilnius, J. Senaitis, Z. Gobis, M. Matulevičius ir U. Lėtviniene po 50c; smulkii surinkta \$8.50. Viso labo \$21.50.

Aukos surinktos 10 d. liepos, Palmer Parke, Detroito Draugijų Priesišišinio Komiteto išvažiavime. Visiems aukotojams širdingai ačiū! D.D.K.K.P. F. Seiv. P. JOČIONIS.

RACINE, WIS.

Šis tas iš Amerikos Lietuvių Darbininkų Literatūros Draugijos 8-to Apskričio Pildomojo Komiteto antro posėdžio, kuris įvyko liepos 17 d., po num. 861—1st Ave., Milwaukee, Wis.

Iš svarbesnių tarimų priimti sekami:

(1) Laiškas nuo ALDDL. 1-mo Apskričio sekretoriaus draugo V. V. Vasio skaitytas, kas link to, kad 1-mas Apskričių pageidauja bendrai su 8-tu Apskričių surengti pikniką ar išvažiavimą Kenosha-Racine aplinkinėje šia vasarą. Laiškas priimtas.

Po trumpo apkalbėjimo, pasirodė negalimu dauktu įvykdyt šią vasarą, nes patogesnė vietoje daržai užimti iki vėlaus rudens. Bet 8-to Apskričio Pild. Komiteto posėdis užgria ta mintį ir pasizada sekančiais metais pasirūpinti patogų daržą išanksto ir turės būt įvykdytas piknikas ateinančią vasarą.

(2) Pikniko surengimas pavesta Milwaukee draugams—Wm. Thomui ir V. Valatkevičiui; piknikas įvyks rugpjūčio 21 d., 1927, Trent Hammer Park, Cudahy, Wis. Darbininkus piknikui turės parūpinti kitų miestų kuopos.

(3) Del gavimo naujų narių 8-tam Apskričių specialii kortų sutaisymui išrinkta komisija iš dd. V. Valatkevičiaus ir K. Kisieliaus.

(4) Specialii vajuos mėnesį gavimui naujų narių 8-tam Apskričių nutarta laikyti lapkričio mėnesį ir pavesta kuopoms sudaryti programą su prakalbomis.

(5) Drg. Kisielius pranešė, kad del surengimo koncerto paėmęs svetainę ant lapkričio 13 d., Turner Hall, Racine, Wis.

Koncerto programos išpildymui nutarta pakviesti Kenoshos lietuvių Lyros chora. Užkvietimo darbas pavesta drg. V. Naruševičiui. Taipgi nutarta užkviesti rusų choras iš Milwaukee. Susizinioti su rusų choru pasizadėjo vietos drauga; Wm. Thomas ir V. Valatkevičius; su Chicagoos solistais pavesta K. Kisieliui susizinioti ir visi kiti darbai surišti su koncerto surengimu.

5) Nutarta kreiptis prie pirmo Apskričio valdybos kas link kabtojų iš rityni valstijų parsikvietimo, proporcionaliai padengiant kelionės lėšas.

Amer. Lit. Darb. Literatūros Draugijos kuopom, prigulinciom prie 8-to Apskričio, viršū minėti uždaviniai yra nutarta 8-to Apskričio metinėje konferencijoje ir pavesta Pild. Kom. įvykdyt gyveniman. Nežiūrint Pild. Kom. dedamų pastangų, kad sekančiam atsiėkt konferencijos užbrėžta tikslą, negalima be paramos kuopų valdybų ir tu draugų, buvusių delegatais metinėje konferencijoje. Pild Kom. nuosirdžiai prašo visų draugų prisidėti prie atsiėkimo užbrėžto konferencijos tikslo.

Taipgi, nepamirškite skaitlingai atsilankyti į pikniką, kuris įvyks rugpj. 21 d., Trent-Hammers Park, Cudahy, Wis. K. Kiselis. ALDDL. 8-to apskr. nutar. raštinnikas.

skričio Pild. Komiteto posėdis užgria ta mintį ir pasizada sekančiais metais pasirūpinti patogų daržą išanksto ir turės būt įvykdytas piknikas ateinančią vasarą.

(2) Pikniko surengimas pavesta Milwaukee draugams—Wm. Thomui ir V. Valatkevičiui; piknikas įvyks rugpjūčio 21 d., 1927, Trent Hammer Park, Cudahy, Wis. Darbininkus piknikui turės parūpinti kitų miestų kuopos.

(3) Del gavimo naujų narių 8-tam Apskričių specialii kortų sutaisymui išrinkta komisija iš dd. V. Valatkevičiaus ir K. Kisieliaus.

(4) Specialii vajuos mėnesį gavimui naujų narių 8-tam Apskričių nutarta laikyti lapkričio mėnesį ir pavesta kuopoms sudaryti programą su prakalbomis.

(5) Drg. Kisielius pranešė, kad del surengimo koncerto paėmęs svetainę ant lapkričio 13 d., Turner Hall, Racine, Wis.

Koncerto programos išpildymui nutarta pakviesti Kenoshos lietuvių Lyros chora. Užkvietimo darbas pavesta drg. V. Naruševičiui. Taipgi nutarta užkviesti rusų choras iš Milwaukee. Susizinioti su rusų choru pasizadėjo vietos drauga; Wm. Thomas ir V. Valatkevičius; su Chicagoos solistais pavesta K. Kisieliui susizinioti ir visi kiti darbai surišti su koncerto surengimu.

5) Nutarta kreiptis prie pirmo Apskričio valdybos kas link kabtojų iš rityni valstijų parsikvietimo, proporcionaliai padengiant kelionės lėšas.

Amer. Lit. Darb. Literatūros Draugijos kuopom, prigulinciom prie 8-to Apskričio, viršū minėti uždaviniai yra nutarta 8-to Apskričio metinėje konferencijoje ir pavesta Pild. Kom. įvykdyt gyveniman. Nežiūrint Pild. Kom. dedamų pastangų, kad sekančiam atsiėkt konferencijos užbrėžta tikslą, negalima be paramos kuopų valdybų ir tu draugų, buvusių delegatais metinėje konferencijoje. Pild Kom. nuosirdžiai prašo visų draugų prisidėti prie atsiėkimo užbrėžto konferencijos tikslo.

Taipgi, nepamirškite skaitlingai atsilankyti į pikniką, kuris įvyks rugpj. 21 d., Trent-Hammers Park, Cudahy, Wis. K. Kiselis. ALDDL. 8-to apskr. nutar. raštinnikas.

skričio Pild. Komiteto posėdis užgria ta mintį ir pasizada sekančiais metais pasirūpinti patogų daržą išanksto ir turės būt įvykdytas piknikas ateinančią vasarą.

(2) Pikniko surengimas pavesta Milwaukee draugams—Wm. Thomui ir V. Valatkevičiui; piknikas įvyks rugpjūčio 21 d., 1927, Trent Hammer Park, Cudahy, Wis. Darbininkus piknikui turės parūpinti kitų miestų kuopos.

(3) Del gavimo naujų narių 8-tam Apskričių specialii kortų sutaisymui išrinkta komisija iš dd. V. Valatkevičiaus ir K. Kisieliaus.

(4) Specialii vajuos mėnesį gavimui naujų narių 8-tam Apskričių nutarta laikyti lapkričio mėnesį ir pavesta kuopoms sudaryti programą su prakalbomis.

(5) Drg. Kisielius pranešė, kad del surengimo koncerto paėmęs svetainę ant lapkričio 13 d., Turner Hall, Racine, Wis.

Koncerto programos išpildymui nutarta pakviesti Kenoshos lietuvių Lyros chora. Užkvietimo darbas pavesta drg. V. Naruševičiui. Taipgi nutarta užkviesti rusų choras iš Milwaukee. Susizinioti su rusų choru pasizadėjo vietos drauga; Wm. Thomas ir V. Valatkevičius; su Chicagoos solistais pavesta K. Kisieliui susizinioti ir visi kiti darbai surišti su koncerto surengimu.

5) Nutarta kreiptis prie pirmo Apskričio valdybos kas link kabtojų iš rityni valstijų parsikvietimo, proporcionaliai padengiant kelionės lėšas.

Amer. Lit. Darb. Literatūros Draugijos kuopom, prigulinciom prie 8-to Apskričio, viršū minėti uždaviniai yra nutarta 8-to Apskričio metinėje konferencijoje ir pavesta Pild. Kom. įvykdyt gyveniman. Nežiūrint Pild. Kom. dedamų pastangų, kad sekančiam atsiėkt konferencijos užbrėžta tikslą, negalima be paramos kuopų valdybų ir tu draugų, buvusių delegatais metinėje konferencijoje. Pild Kom. nuosirdžiai prašo visų draugų prisidėti prie atsiėkimo užbrėžto konferencijos tikslo.

Taipgi, nepamirškite skaitlingai atsilankyti į pikniką, kuris įvyks rugpj. 21 d., Trent-Hammers Park, Cudahy, Wis. K. Kiselis. ALDDL. 8-to apskr. nutar. raštinnikas.

skričio Pild. Komiteto posėdis užgria ta mintį ir pasizada sekančiais metais pasirūpinti patogų daržą išanksto ir turės būt įvykdytas piknikas ateinančią vasarą.

(2) Pikniko surengimas pavesta Milwaukee draugams—Wm. Thomui ir V. Valatkevičiui; piknikas įvyks rugpjūčio 21 d., 1927, Trent Hammer Park, Cudahy, Wis. Darbininkus piknikui turės parūpinti kitų miestų kuopos.

(3) Del gavimo naujų narių 8-tam Apskričių specialii kortų sutaisymui išrinkta komisija iš dd. V. Valatkevičiaus ir K. Kisieliaus.

(4) Specialii vajuos mėnesį gavimui naujų narių 8-tam Apskričių nutarta laikyti lapkričio mėnesį ir pavesta kuopoms sudaryti programą su prakalbomis.

(5) Drg. Kisielius pranešė, kad del surengimo koncerto paėmęs svetainę ant lapkričio 13 d., Turner Hall, Racine, Wis.

Koncerto programos išpildymui nutarta pakviesti Kenoshos lietuvių Lyros chora. Užkvietimo darbas pavesta drg. V. Naruševičiui. Taipgi nutarta užkviesti rusų choras iš Milwaukee. Susizinioti su rusų choru pasizadėjo vietos drauga; Wm. Thomas ir V. Valatkevičius; su Chicagoos solistais pavesta K. Kisieliui susizinioti ir visi kiti darbai surišti su koncerto surengimu.

5) Nutarta kreiptis prie pirmo Apskričio valdybos kas link kabtojų iš rityni valstijų parsikvietimo, proporcionaliai padengiant kelionės lėšas.

Amer. Lit. Darb. Literatūros Draugijos kuopom, prigulinciom prie 8-to Apskričio, viršū minėti uždaviniai yra nutarta 8-to Apskričio metinėje konferencijoje ir pavesta Pild. Kom. įvykdyt gyveniman. Nežiūrint Pild. Kom. dedamų pastangų, kad sekančiam atsiėkt konferencijos užbrėžta tikslą, negalima be paramos kuopų valdybų ir tu draugų, buvusių delegatais metinėje konferencijoje. Pild Kom. nuosirdžiai prašo visų draugų prisidėti prie atsiėkimo užbrėžto konferencijos tikslo.

Taipgi, nepamirškite skaitlingai atsilankyti į pikniką, kuris įvyks rugpj. 21 d., Trent-Hammers Park, Cudahy, Wis. K. Kiselis. ALDDL. 8-to apskr. nutar. raštinnikas.

skričio Pild. Komiteto posėdis užgria ta mintį ir pasizada sekančiais metais pasirūpinti patogų daržą išanksto ir turės būt įvykdytas piknikas ateinančią vasarą.

(2) Pikniko surengimas pavesta Milwaukee draugams—Wm. Thomui ir V. Valatkevičiui; piknikas įvyks rugpjūčio 21 d., 1927, Trent Hammer Park, Cudahy, Wis. Darbininkus piknikui turės parūpinti kitų miestų kuopos.

(3) Del gavimo naujų narių 8-tam Apskričių specialii kortų sutaisymui išrinkta komisija iš dd. V. Valatkevičiaus ir K. Kisieliaus.

(4) Specialii vajuos mėnesį gavimui naujų narių 8-tam Apskričių nutarta laikyti lapkričio mėnesį ir pavesta kuopoms sudaryti programą su prakalbomis.

(5) Drg. Kisielius pranešė, kad del surengimo koncerto paėmęs svetainę ant lapkričio 13 d., Turner Hall, Racine, Wis.

Koncerto programos išpildymui nutarta pakviesti Kenoshos lietuvių Lyros chora. Užkvietimo darbas pavesta drg. V. Naruševičiui. Taipgi nutarta užkviesti rusų choras iš Milwaukee. Susizinioti su rusų choru pasizadėjo vietos drauga; Wm. Thomas ir V. Valatkevičius; su Chicagoos solistais pavesta K. Kisieliui susizinioti ir visi kiti darbai surišti su koncerto surengimu.

5) Nutarta kreiptis prie pirmo Apskričio valdybos kas link kabtojų iš rityni valstijų parsikvietimo, proporcionaliai padengiant kelionės lėšas.

Amer. Lit. Darb. Literatūros Draugijos kuopom, prigulinciom prie 8-to Apskričio, viršū minėti uždaviniai yra nutarta 8-to Apskričio metinėje konferencijoje ir pavesta Pild. Kom. įvykdyt gyveniman. Nežiūrint Pild. Kom. dedamų pastangų, kad sekančiam atsiėkt konferencijos užbrėžta tikslą, negalima be paramos kuopų valdybų ir tu draugų, buvusių delegatais metinėje konferencijoje. Pild Kom. nuosirdžiai prašo visų draugų prisidėti prie atsiėkimo užbrėžto konferencijos tikslo.

Taipgi, nepamirškite skaitlingai atsilankyti į pikniką, kuris įvyks rugpj. 21 d., Trent-Hammers Park, Cudahy, Wis. K. Kiselis. ALDDL. 8-to apskr. nutar. raštinnikas.

skričio Pild. Komiteto posėdis užgria ta mintį ir pasizada sekančiais metais pasirūpinti patogų daržą išanksto ir turės būt įvykdytas piknikas ateinančią vasarą.

(2) Pikniko surengimas pavesta Milwaukee draugams—Wm. Thomui ir V. Valatkevičiui; piknikas įvyks rugpjūčio 21 d., 1927, Trent Hammer Park, Cudahy, Wis. Darbininkus piknikui turės parūpinti kitų miestų kuopos.

(3) Del gavimo naujų narių 8-tam Apskričių specialii kortų sutaisymui išrinkta komisija iš dd. V. Valatkevičiaus ir K. Kisieliaus.

(4) Specialii vajuos mėnesį gavimui naujų narių 8-tam Apskričių nutarta laikyti lapkričio mėnesį ir pavesta kuopoms sudaryti programą su prakalbomis.

(5) Drg. Kisielius pranešė, kad del surengimo koncerto paėmęs svetainę ant lapkričio 13 d., Turner Hall, Racine, Wis.

Koncerto programos išpildymui nutarta pakviesti Kenoshos lietuvių Lyros chora. Užkvietimo darbas pavesta drg. V. Naruševičiui. Taipgi nutarta užkviesti rusų choras iš Milwaukee. Susizinioti su rusų choru pasizadėjo vietos drauga; Wm. Thomas ir V. Valatkevičius; su Chicagoos solistais pavesta K. Kisieliui susizinioti ir visi kiti darbai surišti su koncerto surengimu.

5) Nutarta kreiptis prie pirmo Apskričio valdybos kas link kabtojų iš rityni valstijų parsikvietimo, proporcionaliai padengiant kelionės lėšas.

Amer. Lit. Darb. Literatūros Draugijos kuopom, prigulinciom prie 8-to Apskričio, viršū minėti uždaviniai yra nutarta 8-to Apskričio metinėje konferencijoje ir pavesta Pild. Kom. įvykdyt gyveniman. Nežiūrint Pild. Kom. dedamų pastangų, kad sekančiam atsiėkt konferencijos užbrėžta tikslą, negalima be paramos kuopų valdybų ir tu draugų, buvusių delegatais metinėje konferencijoje. Pild Kom. nuosirdžiai prašo visų draugų prisidėti prie atsiėkimo užbrėžto konferencijos tikslo.

Taipgi, nepamirškite skaitlingai atsilankyti į pikniką, kuris įvyks rugpj. 21 d., Trent-Hammers Park, Cudahy, Wis. K. Kiselis. ALDDL. 8-to apskr. nutar. raštinnikas.

skričio Pild. Komiteto posėdis užgria ta mintį ir pasizada sekančiais metais pasirūpinti patogų daržą išanksto ir turės būt įvykdytas piknikas ateinančią vasarą.

(2) Pikniko surengimas pavesta Milwaukee draugams—Wm. Thomui ir V. Valatkevičiui; piknikas įvyks rugpjūčio 21 d., 1927, Trent Hammer Park, Cudahy, Wis. Darbininkus piknikui turės parūpinti kitų miestų kuopos.

(3) Del gavimo naujų narių 8-tam Apskričių specialii kortų sutaisymui išrinkta komisija iš dd. V. Valatkevičiaus ir K. Kisieliaus.

(4) Specialii vajuos mėnesį gavimui naujų narių 8-tam Apskričių nutarta laikyti lapkričio mėnesį ir pavesta kuopoms sudaryti programą su prakalbomis.

(5) Drg. Kisielius pranešė, kad del surengimo koncerto paėmęs svetainę ant lapkričio 13 d., Turner Hall, Racine, Wis.

Koncerto programos išpildymui nutarta pakviesti Kenoshos lietuvių Lyros chora. Užkvietimo darbas pavesta drg. V. Naruševičiui. Taipgi nutarta užkviesti rusų choras iš Milwaukee. Susizinioti su rusų choru pasizadėjo vietos drauga; Wm. Thomas ir V. Valatkevičius; su Chicagoos solistais pavesta K. Kisieliui susizinioti ir visi kiti darbai surišti su koncerto surengimu.

5) Nutarta kreiptis prie pirmo Apskričio valdybos kas link kabtojų iš rityni valstijų parsikvietimo, proporcionaliai padengiant kelionės lėšas.

Amer. Lit. Darb. Literatūros Draugijos kuopom, prigulinciom prie 8-to Apskričio, viršū minėti uždaviniai yra nutarta 8-to Apskričio metinėje konferencijoje ir pavesta Pild. Kom. įvykdyt gyveniman. Nežiūrint Pild. Kom. dedamų pastangų, kad sekančiam atsiėkt konferencijos užbrėžta tikslą, negalima be paramos kuopų valdybų ir tu draugų, buvusių delegatais metinėje konferencijoje. Pild Kom. nuosirdžiai prašo visų draugų prisidėti prie atsiėkimo užbrėžto konferencijos tikslo.

Taipgi, nepamirškite skaitlingai atsilankyti į pikniką, kuris įvyks rugpj. 21 d., Trent-Hammers Park, Cudahy, Wis. K. Kiselis. ALDDL. 8-to apskr. nutar. raštinnikas.

skričio Pild. Komiteto posėdis užgria ta mintį ir pasizada sekančiais metais pasirūpinti patogų daržą išanksto ir turės būt įvykdytas piknikas ateinančią vasarą.

(2) Pikniko surengimas pavesta Milwaukee draugams—Wm. Thomui ir V. Valatkevičiui; piknikas įvyks rugpjūčio 21 d., 1927, Trent Hammer Park, Cudahy, Wis. Darbininkus piknikui turės parūpinti kitų miestų kuopos.

(3) Del gavimo naujų narių 8-tam Apskričių specialii kortų sutaisymui išrinkta komisija iš dd. V. Valatkevičiaus ir K. Kisieliaus.

(4) Specialii vajuos mėnesį gavimui naujų narių 8-tam Apskričių nutarta laikyti lapkričio mėnesį ir pavesta kuopoms sudaryti programą su prakalbomis.

(5) Drg. Kisielius pranešė, kad del surengimo koncerto paėmęs svetainę ant lapkričio 13 d., Turner Hall, Racine, Wis.

Koncerto programos išpildymui nutarta pakviesti Kenoshos lietuvių Lyros chora. Užkvietimo darbas pavesta drg. V. Naruševičiui. Taipgi nutarta užkviesti rusų choras iš Milwaukee. Susizinioti su rusų choru pasizadėjo vietos drauga; Wm. Thomas ir V. Valatkevičius; su Chicagoos solistais pavesta K. Kisieliui susizinioti ir visi kiti darbai surišti su koncerto surengimu.

5) Nutarta kreiptis prie pirmo Apskričio valdybos kas link kabtojų iš rityni valstijų parsikvietimo, proporcionaliai padengiant kelionės lėšas.

Amer. Lit. Darb. Literatūros Draugijos kuopom, prigulinciom prie 8-to Apskričio, viršū minėti uždaviniai yra nutarta 8-to Apskričio metinėje konferencijoje ir pavesta Pild. Kom. įvykdyt gyveniman. Nežiūrint Pild. Kom. dedamų pastangų, kad sekančiam atsiėkt konferencijos užbrėžta tikslą, negalima be paramos kuopų valdybų ir tu draugų, buvusių delegatais metinėje konferencijoje. Pild Kom. nuosirdžiai prašo visų draugų prisidėti prie atsiėkimo užbrėžto konferencijos tikslo.

Taipgi, nepamirškite skaitlingai atsilankyti į pikniką, kuris įvyks rugpj. 21 d., Trent-Hammers Park, Cudahy, Wis. K. Kiselis. ALDDL. 8-to apskr. nutar. raštinnikas.

skričio Pild. Komiteto posėdis užgria ta mintį ir pasizada sekančiais metais pasirūpinti patogų daržą išanksto ir turės būt įvykdytas piknikas ateinančią vasarą.

(2) Pikniko surengimas pavesta Milwaukee draugams—Wm. Thomui ir V. Valatkevičiui; piknikas įvyks rugpjūčio 21 d., 1927, Trent Hammer Park, Cudahy, Wis. Darbininkus piknikui turės parūpinti kitų miestų kuopos.

(3) Del gavimo naujų narių 8-tam Apskričių specialii kortų sutaisymui išrinkta komisija iš dd. V. Valatkevičiaus ir K. Kisieliaus.

(4) Specialii vajuos mėnesį gavimui naujų narių 8-tam Apskričių nutarta laikyti lapkričio mėnesį ir pavesta kuopoms sudaryti programą su prakalbomis.

(5) Drg. Kisielius pranešė, kad del surengimo koncerto paėmęs svetainę ant lapkričio 13 d., Turner Hall, Racine, Wis.

Koncerto programos išpildymui nutarta pakviesti Kenoshos lietuvių Lyros chora. Užkvietimo darbas pavesta drg. V. Naruševičiui. Taipgi nutarta užkviesti rusų choras iš Milwaukee. Susizinioti su rusų choru pasizadėjo vietos drauga; Wm. Thomas ir V. Valatkevičius; su Chicagoos solistais pavesta K. Kisieliui susizinioti ir visi kiti darbai surišti su koncerto surengimu.

5) Nutarta kreiptis prie pirmo Apskričio valdybos kas link kabtojų iš rityni valstijų parsikvietimo, proporcionaliai padengiant kelionės lėšas.

Amer. Lit. Darb. Literatūros Draugijos kuopom, prigulinciom prie 8-to Apskričio, viršū minėti uždaviniai yra nutarta 8-to Apskričio metinėje konferencijoje ir pavesta Pild. Kom. įvykdyt gyveniman. Nežiūrint Pild. Kom. dedamų pastangų, kad sekančiam atsiėkt konferencijos užbrėžta tikslą, negalima be paramos kuopų valdybų ir tu draugų, buvusių delegatais metinėje konferencijoje. Pild Kom. nuosirdžiai prašo visų draugų prisidėti prie atsiėkimo užbrėžto konferencijos tikslo.

Taipgi, nepamirškite skaitlingai atsilankyti į pikniką, kuris įvyks rugpj. 21 d., Trent-Hammers Park, Cudahy, Wis. K. Kiselis. ALDDL. 8-to apskr. nutar. raštinnikas.

skričio Pild. Komiteto posėdis užgria ta mintį ir pasizada sekančiais metais pasirūpinti patogų daržą išanksto ir turės būt įvykdytas piknikas ateinančią vasarą.

(2) Pikniko surengimas pavesta Milwaukee draugams—Wm. Thomui ir V. Valatkevičiui; piknikas įvyks rugpjūčio 21 d., 1927, Trent Hammer Park, Cudahy, Wis. Darbininkus piknikui turės parūpinti kitų miestų kuopos.

(3) Del gavimo naujų narių 8-tam Apskričių specialii kortų sutaisymui išrinkta komisija iš dd. V. Valatkevičiaus ir K. Kisieliaus.

(4) Specialii vajuos mėnesį gavimui naujų narių 8-tam Apskričių nutarta laikyti lapkričio mėnesį ir pavesta kuopoms sudaryti programą su prakalbomis.

(5) Drg. Kisielius pranešė, kad del surengimo koncerto paėmęs svetainę ant lapkričio 13 d., Turner Hall, Racine, Wis.

Koncerto programos išpildymui nutarta pakviesti Kenoshos lietuvių Lyros chora. Užkvietimo darbas pavesta drg. V. Naruševičiui. Taipgi nutarta užkviesti rusų choras iš Milwaukee. Susizinioti su rusų choru pasizadėjo vietos drauga; Wm. Thomas ir V. Valatkevičius; su Chicagoos solistais pavesta K. Kisieliui susizinioti ir visi kiti darbai surišti su koncerto surengimu.

5) Nutarta kreiptis prie pirmo Apskričio valdybos kas link kabtojų iš rityni valstijų parsikvietimo, proporcionaliai padengiant kelionės lėšas.

Amer. Lit. Darb. Literatūros Draugijos kuopom, prigulinciom prie 8-to Apskričio, viršū minėti uždaviniai yra nutarta 8-to Apskričio metinėje konferencijoje ir pavesta Pild. Kom. įvykdyt gyveniman. Nežiūrint Pild. Kom. dedamų pastangų, kad sekančiam atsiėkt konferencijos užbrėžta tikslą, negalima be paramos kuopų valdybų ir tu draugų, buvusių delegatais metinėje konferencijoje. Pild Kom. nuosirdžiai prašo visų draugų prisidėti prie atsiėkimo užbrėžto konferencijos tikslo.

Taipgi, nepamirškite skaitlingai atsilankyti į pikniką, kuris įvyks rugpj. 21 d., Trent-Hammers Park, Cudahy, Wis. K. Kiselis. ALDDL. 8-to apskr. nutar. raštinnikas.

skričio Pild. Komiteto posėdis užgria ta mintį ir pasizada sekančiais metais pasirūpinti patogų daržą išanksto ir turės būt įvykdytas piknikas ateinančią vasarą.

(2) Pikniko surengimas pavesta Milwaukee draugams—Wm. Thomui ir V. Valatkevičiui; piknikas įvyks rugpjūčio 21 d., 1927, Trent Hammer Park, Cudahy, Wis. Darbininkus piknikui turės parūpinti kitų miestų kuopos.

(3) Del gavimo naujų narių 8-tam Apskričių specialii kortų sutaisymui išrinkta komisija iš dd. V. Valatkevičiaus ir K. Kisieliaus.

(4) Specialii vajuos mėnesį gavimui naujų narių 8-tam Apskričių nutarta laikyti lapkričio mėnesį ir pavesta kuopoms sudaryti programą su prakalbomis.

(5) Drg. Kisielius pranešė, kad del surengimo koncerto paėmęs svetainę ant lapkričio 13 d., Turner Hall, Racine, Wis.

Koncerto programos išpildymui nutarta pakviesti Kenoshos lietuvių Lyros chora. Užkvietimo darbas pavesta drg. V. Naruševičiui. Taipgi nutarta užkviesti rusų choras iš Milwaukee. Susizinioti su rusų choru pasizadėjo vietos drauga; Wm. Thomas ir V. Valatkevičius; su Chicagoos solistais pavesta K. Kisieliui susizinioti ir visi kiti darbai surišti su koncerto surengimu.

5) Nutarta kreiptis prie pirmo Apskričio valdybos kas link kabtojų iš rityni valstijų parsikvietimo, proporcionaliai padengiant kelionės lėšas.

Amer. Lit. Darb. Literatūros Draugijos kuopom, prigulinciom prie 8-to Apskričio, viršū minėti uždaviniai yra nutarta 8-to Apskričio metinėje konferencijoje ir pavesta Pild. Kom. įvykdyt gyveniman. Nežiūrint Pild. Kom. dedamų pastangų, kad sekančiam atsiėkt konferencijos užbrėžta tikslą, negalima be paramos kuopų valdybų ir tu draugų, buvusių delegatais metinėje konferencijoje. Pild Kom. nuosirdžiai prašo visų draugų prisidėti prie atsiėkimo užbrėžto konferencijos tikslo.

Taipgi, nepamirškite skaitlingai atsilankyti į pikniką, kuris įvyks rugpj. 21 d., Trent-Hammers Park, Cudahy, Wis. K. Kiselis. ALDDL. 8-to apskr. nutar. raštinnikas.

skričio Pild. Komiteto posėdis užgria ta mintį ir pasizada sekančiais metais pasirūpinti patogų daržą išanksto ir turės būt įvykdytas piknikas ateinančią vasarą.

(2) Pikniko surengimas pavesta Milwaukee draugams—Wm. Thomui ir V. Valatkevičiui; piknikas įvyks rugpjūčio 21 d., 1927, Trent Hammer Park, Cudahy, Wis. Darbininkus piknikui turės parūpinti kitų miestų kuopos.

(3) Del gavimo naujų narių 8-tam Apskričių specialii kortų sutaisymui išrinkta komisija iš dd. V. Valatkevičiaus ir K. Kisieliaus.

(4) Specialii vajuos mėnesį gavimui naujų narių 8-tam Apskričių nutarta laikyti lapkričio mėnesį ir pavesta kuopoms sudaryti programą su prakalbomis.

(5) Drg. Kisielius pranešė, kad del surengimo koncerto paėmęs svetainę ant lapkričio 13 d., Turner Hall, Racine, Wis.

Koncerto programos išpildymui nutarta pakviesti Kenoshos lietuvių Lyros chora. Užkvietimo darbas pavesta drg.

